Folia Magazine

weekblad voor HvA en UvA nr.31 21/05/2014

topsport is geen vakantie

Belastingdienst

De Belastingdienst speurt met de modernste middelen naar fraude.

Dat kan niet zonder starters die barsten van de nieuwsgierigheid.

Het zijn meestal geen amateurs, de mensen of organisaties die frauderen. Ze gebruiken state of the art technologie. Daar zetten we bij de FIOD de modernste (digitale) recherchetechnieken tegenover. Dat vraagt om medewerkers die vakmanschap koppelen aan gezonde nieuwsgierigheid. Als je dat in je hebt, is er mooi en belangrijk werk te doen bij de Belastingdienst. Meer weten? Kijk op werken.belastingdienst.nl.

Nederland kan niet zonder ***de Belastingdienst*** kan niet zonder jou.

www.werkenvoornederland.nl

Werken voor **Nederland**

inhoud # 31

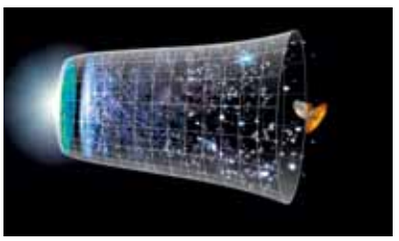
Zweten in de zon 6

Geen geluier voor deze acht studerende topsporters komende zomer, want ze werken toe naar de volgende krachtmeting.

Big bang 10

Heeft de oerknal nou wel of niet plaatsgevonden? In de natuurkunde steggelt men erover.

Adieu Louise 14

Louise Fresco, de grande dame van de duurzaamheid, gaat ons verlaten. Een terugblik op haar UvA-tijd.

Jong & liberaal 22

Wim van den Bergh (21) is consultant en politiek actief. Hij studeert ook nog, maar liever zou hij allang fulltime werken.

en verder

de week/tweet/het moment/navraag 4-5 passie 13 opinie 16-17
Asis Aynan 17 op de tong 19 objectief 20-21 Vogel het uit! 24
overigens 27 Folia vond 28 promoties/hora est/Emma Curvers 29
Folia maakt kennis 30-31 Alie Boudount 33 prikbord 34-35
wasdom 36-37 stage 37 toehoorders 38 de lezer/deining 39

redactioneel

Louise

Daar gaat ze dan: universiteitshoogleraar Louise Fresco. Ze was inmiddels een boegbeeld van de UvA geworden, maar wordt dat nu voor Wageningen University. Komende zaterdag geeft ze tijdens de jaarlijkse Universiteitsdag haar afscheidscollege. Ik geef het eerlijk toe: voordat ze naar de UvA kwam had ik nog nooit van haar gehoord en ik denk velen met mij. Na haar komst wist ze in razend tempo een bekende Nederlander te worden. En dat is allesbehalve denigrerend bedoeld. Want naast haar eigen persoon – met columns, boeken, televisieprogramma's en uiteraard wetenschap – werd ook haar vakgebied bekend. Die twee hangen natuurlijk nauw samen, maar toch heeft Louise Fresco een belangrijke bijdrage geleverd aan wat tegenwoordig kennisvalorisatie wordt genoemd. In gewoon Nederlands: uit je ivoren toren komen en je kennis over duurzaamheid in internationaal perspectief delen met ons, met mij, met het publiek. In die zin gaat Louise ook niet echt weg. Zij is zo alom aanwezig in het publieke domein en debat dat het eigenlijk niet uitmaakt of ze haar kennis verspreidt vanuit het Maagdenhuis of vanaf de Utrechtse Heuvelrug. Tot gauw, Louise!

Jim Jansen, hoofdredacteur *Folia Magazine,* jim@folia.nl, @jimfjansen (twitter)

de week

Positive thinking

We zullen de lente wel in onze bol hebben, maar werkelijk alles leek deze week opeens goed te gaan. Zo zag het er bij het ter perse gaan van dit nummer naar uit dat de opkomst van de studentenraadsverkiezingen dit jaar buitengewoon hoog is. Meer studenten dan ooit pakten die loodzware democratische taak op maar liefst drie minuten van hun kostbare tijd af te staan om met kracht en moeite de entertoets op de stemwebsite in te drukken. Ontroerend, dat de idealen van de Maagdenhuisbezetters vijfenveertig jaar na dato nog zo springlevend zijn. Parallellen tussen toen en nu zien wij overal. Waar men destijds knokte voor een stem in het bestuur, bevochten de studenten dit jaar dat 'de UvA een bestuursjaar toffer moet gaan maken.' En het traangas van toen is het zurige sinaasappelsap van vandaag. Ach, eigenlijk verandert er ook nooit echt iets!
Maar er was meer goed nieuws. Zo werd ook bekend dat de opleiding Roemeens na enkele jaren afwezigheid waarschijnlijk terug keert op de UvA. Sterker nog, dat gaat geheel volgens de moderne maatstaven gebeuren in een splinternieuwe interdisciplinaire variant. Want wat doe je als je kleine opleidingen niet meer wil bekostigen? Dan flikker je al het grut gewoon bij elkaar! Alleen een kniesoor hoort immers verschillen tussen wat ze in al die schurkenstaatjes uitstoten. De hele trits Nieuwgrieks, Servisch, Kroatisch, Roemeens en Turks gaat binnenkort samen in de opleiding 'Talen en culturen van Zuidoost-Europa'. Alleen nog niet zo'n heel pakkende naam als je het ons vraagt. Wij hadden zelf Balkanblablabla in gedachten, maar iets met Corruptiecultuur en Knoeikunde is wellicht ook wel geschikt.
Positief denken, daar houden ze ook in het bedrijfsleven erg van. Deze week lekte de hoogst vriendelijk brief uit die een elftal topmannen aan de minister van Onderwijs stuurden. Puur en alleen ter kennisgeving hoor, maar als Jet bedrijven wil behouden, dan moet ze die verdraaide wetenschappers wel een keer in het gareel krijgen. Dat geneuzel met publicaties en fundamenteel onderzoek, daarmee moet het maar eens afgelopen zijn. Waartoe is de universiteit immers op aard? Juist: aansluiting bij het bedrijfsleven. Wilhelm von Humboldt had het niet mooier kunnen zeggen.
En vooral voor de UvA is dit een prachtig streven. Want met haar centrale plek in Amsterdam kan zij de hier gewortelde bedrijven natuurlijk als de beste dienen. Laten we met onze hoofdstedelijke trots beginnen. Er zullen maar weinigen zijn die Heineken niet een beetje hulp willen aanbieden. Aansluiting bij het Amsterdamse bedrijfsleven, dat kan wat ons betreft het beste rechtstreeks op het vat. En na een litertje of drie zullen die zure wetenschappers vast ook een stuk vrolijker kijken. Zo zie je eens te meer: een positieve blik brengt je het verst in deze wereld! Clara van de Wiel

Het hield niet op met het goede nieuws deze week. Als we geruchten uit Den Haag mogen geloven, is de OV-studentenkaart van een wisse dood gered. Een grote opluchting voor dagelijks uit Heerhugowaard invliegende HvA-studenten. Maar ook voor al die UvA-studenten die de ring zelden passeren is het goed nieuws. Voorlopig hoeven zij de schaarse kamervoorraad nog even niet met hun West-Friese broeders te delen!

13 mei 2014

tweet van de week

Evány Luhulima
@evanyluhulima

Ik kwam net op het briljante idee om 'powernap-hokjes' op hogescholen en universiteiten te introduceren. #hva #uva

het moment

Dankzij hun zelf ontworpen waterstofbolide heeft een team van HvA-studenten op 18 mei de Shell Eco-marathon gewonnen, een autorace waar het niet draait om snelheid maar om efficiëntie. Meer dan tweehonderd studententeams waren dit weekend in Rotterdam om in hun vederlichte voertuigen tien rondjes om Ahoy te rijden. HvA-teamcaptain Marvin van Diemen: 'Vorig jaar hebben we als HvA deze wedstrijd ook gewonnen, dus we mikten in elk geval op een plek in de top drie. Maar we hebben de auto volledig opnieuw ontworpen, dus op een overwinning hadden we niet gerekend.' Het brandstofverbruik van de winnende Amsterdamse H2A was 1 op 3810. ||| tekst Sebastiaan van de Water / foto HvA

navraag

Afgelopen vrijdag nam universitair hoofddocent politicologie Philip van Praag afscheid na 41 jaar lang aan de UvA te hebben gewerkt. Die dag werd ter ere van hem een symposium georganiseerd. Onder meer voormalig minister van Defensie Hans Hillen, politiek strateeg Kay van der Linde, *Pauw & Witteman*-redacteur Peter Kee en journalist Jan Tromp waren van de partij.

Hoe kijkt u terug op uw tijd bij de UvA?
'Met grote tevredenheid. Ik heb altijd met veel plezier hier gewerkt en had nog best door willen gaan. Ik blijf nu nog wel scripties begeleiden, onderzoek doen en publicaties schrijven.
Gedurende de tijd die ik hier heb gewerkt heb ik waanzinnig veel zien veranderen. Kwalitatief gezien wordt er nu veel beter onderwijs gegeven, met betere hoorcolleges, betere begeleiding en studies die veel beter in elkaar zitten.'

Wat zult u missen nu u hier weg bent?
'Dat ik geen onderdeel meer uitmaak van een vakgroep. Het contact met studenten heb ik altijd zeer gewaardeerd; studenten en collega's hebben me altijd kritisch gehouden en ik heb veel van hen kunnen leren. Studenten stellen soms best goede vragen, zeker als je ze in de latere fasen van hun studie begeleidt.'

Hoe heeft u het afscheidssymposium dat voor u werd georganiseerd ervaren en welke lovende woorden zijn u vooral bijgebleven?
'Het was een zeer mooie dag – het weer werkte ook enorm mee. Het symposium was verder erg leuk en de Tolhuistuin was een prachtige locatie.
Dat ik gezien werd als een stabiele, rustgevende factor vond ik erg aardig om te horen. En mensen waren kennelijk ook tevreden over mijn tijd als opleidingsdirecteur bij de bachelor sociologie.' |||
Mina Etemad

Niet zonnen, maar

Terwijl jij deze zomer op het strand ligt of een terrasje pakt, trainen kampioenschappen. ‘Luieren doe ik wel als

biljart

Ferry-Diego Jong (19)
Sportmarketing JCU

‘Dit weekend speel ik op het EK in België en daarvoor train ik nu dagelijks twee uur. Ik heb op mijn kamer een tafel staan en bij mijn vader staat een groter exemplaar. Tijdens trainingen probeer ik situaties na te bootsen of mijn vaste stootbeweging te oefenen. Biljarten is niet exact een zomersport, maar juist in de zomermaanden blijf ik doortrainen. Dat is hét moment waarop ik winst kan pakken op mijn tegenstanders. Wanneer er geen competitie is kan ik goed experimenteren. Als je een nieuwe techniek door het jaar heen gaat uitproberen, kun je wel inpakken. De zomer leent zich daar juist uitstekend voor. Ik speel nu in de een-na-hoogste klasse met de senioren mee. Als negentienjarige jongen trek ik daar wel wat bekijks, ja.’

handboogschieten

Esther Deden (19)
Sportmarketing JCU

‘Deze week doe ik mee aan het EK handboogschieten voor junioren en in juni heb ik mijn eerste grote seniorenwedstrijd, de World Cup in Antalya. We richten ons daar met name op de teamwedstrijd, omdat we uiteindelijk op de Olympische Spelen van 2016 op dat onderdeel goed willen presteren. Ons doel is nu om in de top 16 te eindigen. Zelf wil ik vooral ervaring opdoen en goed schieten. Als ik bij de World Cup en later bij het Nederlands Kampioenschap goed presteer, plaats ik me bovendien voor het EK senioren in juli. Ik ben deze zomer dus volop aan het schieten; daarom heb ik mijn stage alvast over een langere periode uitgespreid.’

MEER SPORT DEZE ZOMER

25 mei Monaco

GRAND PRIX MONACO
Formule 1 gaat om snelheid, maar de meest prestigieuze Grand Prix wordt verreden op het circuit waar de minst hoge snelheden mogelijk zijn.

25 mei - 8 juni Parijs

ROLAND GARROS
De groezelig oranje gloed van Roland Garros kondigt van oudsher de komst van de sportzomer aan. Rafael Nadal komt zijn 1,65 miljoen euro prijzengeld weer ophalen.

31 Mei - 15 Juni Den Haag

WK HOCKEY
Voor een WK waar een Nederlands Elftal daadwerkelijk kans maakt op eindwinst kun je dit jaar beter in eigen land blijven.

keihard bikkelen

deze student-topsporters zich uit de naad en doen mee aan ik oud ben.’ tekst Bien Borren, Sebastiaan van de Water en Yannick Fritschy

motorracen

Kevin Valk (20)
Sportmarketing JCU

‘Deze zomer komen nog vier van de in totaal zeven races die meetellen voor het EK. De eerste is op 22 juni, en daar moet ik heel goed rijden om nog kans te maken op de eindoverwinning. Ik stond na mijn overwinning in Assen derde, maar tijdens de vorige race ben ik helaas gevallen en daardoor gezakt naar plek vier. De verschillen bovenin zijn gelukkig klein, dus alles is nog mogelijk. Ik hoop in ieder geval de top 3 te halen. Om in goede conditie te zijn train ik nu zo’n 35 uur per week. Voor dit jaar is het EK dus mijn doel, maar in 2016 hoop ik aan het WK te kunnen deelnemen. Mijn ultieme droom is het bereiken van de MotoGP, waar bijvoorbeeld Valentino Rossi aan meedoet. Dat is echt de Champions League van het motorracen.’

foto Fred van Diem

roeien

Bjorn van den Ende (28)
Sportmarketing HvA

‘Eind augustus vindt het WK roeien in Amsterdam plaats. Het wereldkampioenschap is altijd laat in de zomer, pas in september krijg ik drie weken vakantie. Op 10 juli ga ik naar Zwitserland voor de wereldbekerfinale. Dat is het laatste grote toernooi voor het WK en belangrijk voor de voorbereiding. Mijn zomer bestaat uit trainen, trainen, trainen. Alles staat in het teken van het WK. Ik ben per week zeker dertig uur kwijt aan roeien, hardlopen, fietsen en krachttraining. Ik vind het niet erg dat ik deze zomer niet aan het strand lig; ik zit prachtig op het water en geniet ook zeker als het mooi weer is. Luieren doe ik wel als ik oud ben. Ik train voor een eerste plek; als dat niet je hoogste doel is kun je beter iets anders gaan doen. Het is nu de tijd om je kansen te grijpen.’

5 juni Verenigde Staten

NBA FINALS
De gouden dagen van de NBA lijken voorbij, maar de finale tussen de kampioen van Oost en West vormt nog altijd de mondiale basketbalclimax van het jaar.

12 juni - 13 juli Brazilië

WK VOETBAL
Het bonzende hart van de zomer. De stadions zijn nog niet klaar, en Oranje al helemaal niet, maar niets op aarde is groter dan het WK voetbal.

13 juni - 15 juni Tilburg

GROOT NEDERLANDS STUDENTENKAMPIOENSCHAP
Het nummer één-sportevenement voor studenten. Met vijftien sporten, waaronder beachkorfbal, ultimate frisbee en vanzelfsprekend *tchoukbal*.

judo

Neal van de Kamer (25)
Sportmarketing JCU

'Op 1 juni strijd ik voor de wereldbeker in Madrid. Dat is het eerste moment waarop ik punten kan verdienen om hoger op de wereldranglijst te komen. Belangrijk, want ik wil me graag kwalificeren voor de Olympische Spelen. De top 24 mag daar naartoe. Ik sta nu nog op plaats veertig, dus ik moet nog wel wat plekken stijgen. Twee weken later is de Grand Prix in Budapest, waar weer de hele wereldtop bij elkaar komt. Ik train hard. Ik ben zo'n zestien uur in de week kwijt aan kracht- en techniektraining en het spelen van wedstrijdjes. Dat gaat de hele zomer door. Ik moet structureel alles op orde hebben. Ik leef gezond, let op wat ik eet en sta twee keer per dag op de weegschaal. Alles staat in het teken van judo. Ik vind dat niet erg, ik kijk zelfs uit naar de zomer.'

foto Cees de Haan

moderne vijfkamp

Anne Bavelaar (23)
Bedrijfseconomie UvA

'Twee weken geleden deed ik voor het eerst mee aan een wereldbekerwedstrijd en in juli maak ik mijn debuut op het EK senioren. Ik hoop dan de finale te halen, waar de beste 36 zich voor plaatsen. Mijn beste onderdeel is paardrijden, omdat ik dat al van jongs af aan doe. Daarna heb ik aan zwemmen en aan triatlon gedaan, waarna een coach me adviseerde om me op de moderne vijfkamp [hardlopen, zwemmen, schieten, schermen, paardrijden, red.] te richten. Op de langere termijn is mijn doel de Olympische Spelen van 2020 in Tokio te halen. Die van 2016 komen waarschijnlijk te snel, maar je weet het nooit. Nu ik mijn studie bijna afheb, hoop ik me in ieder geval zoveel mogelijk op mijn sport te kunnen richten. Financieel is dat alleen moeilijk, dus een flexibele parttime baan ernaast zou ideaal zijn.'

23 juni - 6 juli Londen

WIMBLEDON
In twee weken tijd maken de tennissers kapot waar zon, regen en grasmeesters vijftig weken aan hebben gewerkt: het heilige gras van Wimbledon.

5 juli - 27 juli Frankrijk

TOUR DE FRANCE
Geen Alpe d'Huez of Mont Ventoux in de 101e Tour, maar wel een paar cult-cols en de pelotonverscheurende kasseienstroken uit Parijs-Roubaix.

24 juli - 8 augustus Rotterdam

EUROPEAN UNIVERSITIES GAMES
De winnaars van het GNSK mogen hier bewijzen dat ze echt goed zijn. De beach-korfbalkampioen uitgezonderd; geen B-sporten bij de EUGames.

triatlon

Jorik van Egdom (19)
Sportmarketing JCU
'Ik heb deze zomer een paar belangrijke internationale wedstrijden, waarbij ik hoog wil eindigen om punten te verzamelen voor de wereldranglijst. Mijn doel is om aan het eind van het seizoen in de top 75 te staan – dan mag ik volgend seizoen op het hoogste niveau starten: de World Triathlon Series. Dat zijn zeven wedstrijden op basis waarvan wordt bepaald wie er mee mogen doen aan de Olympische Spelen van 2016 in Rio. Ik hoop die Spelen te halen en zoals het nu gaat, is dat mogelijk. Ik ben officieel nog junior en word elk jaar lichamelijk sterker. Als ik goed blijf trainen en niet geblesseerd raak, sta ik hopelijk in Rio aan de start.'

foto team4talent fotografie

hockey

Maria Verschoor (19)
Sportmarketing JCU
'Het afgelopen jaar heb ik meegetraind met het Nederlands elftal in de aanloop van het WK in Den Haag. Uiteindelijk ben ik niet in de definitieve selectie gekomen. Dat was wel even slikken. Nu ben ik me aan het voorbereiden op het EK op 20 juli in België, waar ik meespeel met Jong Oranje. Dat betekent dat mijn hele zomer, op twee weken na, in het teken staat van hockey. We trainen acht tot tien keer in de week. We spelen ook oefenwedstrijden tegen Frankrijk, Duitsland en Engeland. Na het EK begint de voorbereiding op de reguliere competitie weer. Uitgaan wordt ons niet verboden, maar het is een stille regel dat je je niet ladderzat zuipt een dag voor een zware training. Ik vind het niet erg dat ik mijn zomer niet aan het strand doorbreng; ik geef er alles voor om straks in 2016 naar de Olympische Spelen te mogen.'

foto Martijn van Dam

3 augustus Amsterdam

JOHAN CRUIJFF SCHAAL
AJAX - PEC ZWOLLE
Dé wedstrijd van vorig seizoen was de bizarre bekerfinale tussen PEC en Ajax: 5-1. Een vernedering. Begin augustus volgt voor Frank de kans op wraak.

13 - 24 augustus Berlijn

EK ZWEMMEN
Een kleine oneffenheid ontsiert de palmares van Ranomi Kromowidjojo: er ontbreekt een individuele gouden medaille op een EK langebaan. Nóg wel…

24 - 31 augustus Amsterdam

WK ROEIEN
Hier om de hoek zullen 's werelds beste roeiers strijden om goud. Met enig geluk vergeet je daardoor dat het nieuwe studiejaar bijna begint.

Voor of tegen de oerknal?

Euforie onder natuurkundigen: astronomen vonden bewijs voor de razendsnelle uitbreiding van het heelal vlak na de oerknal. Volgens UvA-fysicus Jan Pieter van der Schaar komen we steeds dichter bij het verklaren van de oerknal zelf. Zijn collega Erik Verlinde gelooft daarentegen helemaal niet in de big bang. Yannick Fritschy

Men sprak van de 'heilige graal van de kosmologie' en een 'zeker Nobelprijswaardige ontdekking'. De persconferentie op internet trok zo veel bezoekers dat de servers vastliepen. Minder dan twee jaar na de vondst van het higgsdeeltje stonden natuurkundigen in maart opnieuw in de belangstelling, doordat een jarenoude theorie experimenteel was bevestigd. Dit keer was het de inflatietheorie, die stelt dat het heelal vlak na de oerknal een periode van razendsnelle groei kende. Amerikaanse astronomen bewezen met telescoopmetingen dat die inflatie inderdaad heeft plaatsgevonden, waarmee ze definitief leken te bevestigen dat ons heelal is begonnen met een big bang. Reden tot blijdschap voor UvA-natuurkundige Jan Pieter van der Schaar: 'De kans dat we theorieën zoals de snaartheorie kunnen toetsen is een stuk groter geworden.'

Er zijn echter ook wetenschappers die überhaupt niet geloven in de oerknal. Van der Schaars collega Erik Verlinde vindt de theorie dat het heelal veertien miljard jaar geleden uit het niets is ontstaan 'onlogisch'. Volgens hem moeten we zoeken naar andere verklaringen voor het resultaat, door ons beeld van zwaartekracht radicaal om te gooien. 'Je moet bereid zijn om dingen los te laten en ik denk nog steeds dat dat de komende jaren gaat gebeuren.'

'THIS BIG BANG IDEA'

Tot in de jaren twintig van de vorige eeuw waren natuurkundigen, onder wie Albert Einstein, het eens dat het heelal altijd heeft bestaan en onveranderlijk van grootte is. Theorieën over een uitdijend heelal bleken de werkelijkheid echter beter te beschrijven, met name toen telescoopwaarnemingen duidelijk maakten dat alle andere sterrenstelsels van ons af bewegen. En als je uitgaat van een continu groeiend heelal, dan moet dat heelal in het verleden kleiner zijn geweest en op een bepaald moment uit het niets zijn ontstaan. Op die manier redenerend kwam de Belgische natuurkundige en priester Georges Lemaître in 1931 voor het eerst met een oerknalhypothese.

'Je ziet dat er de laatste jaren twee kampen ontstaan'

De oerknaltheorie werd lang niet door alle wetenschappers omarmd. De Britse astronoom Fred Hoyle sprak kort na de Tweede Wereldoorlog in een radio-uitzending met sarcastische ondertoon over '*this Big Bang idea,*' waarbij hij de theorie onbedoeld de naam gaf die ze nu nog altijd draagt. In 1964 won de oerknal echter plotseling sterk aan populariteit, toen astronomen min of meer per toeval de zogeheten kosmische achtergrondstraling ontdekten. Ze dachten dat de ruis die ze maten veroorzaakt was door duivenpoep op hun telescoop, maar na grondige schoonmaak bleek straling die zo'n 380.000 jaar na de oerknal is ontstaan de boosdoener (zie afbeelding). Het bestaan daarvan was eerder al voorspeld door astronomen uit het kamp van de big bang.

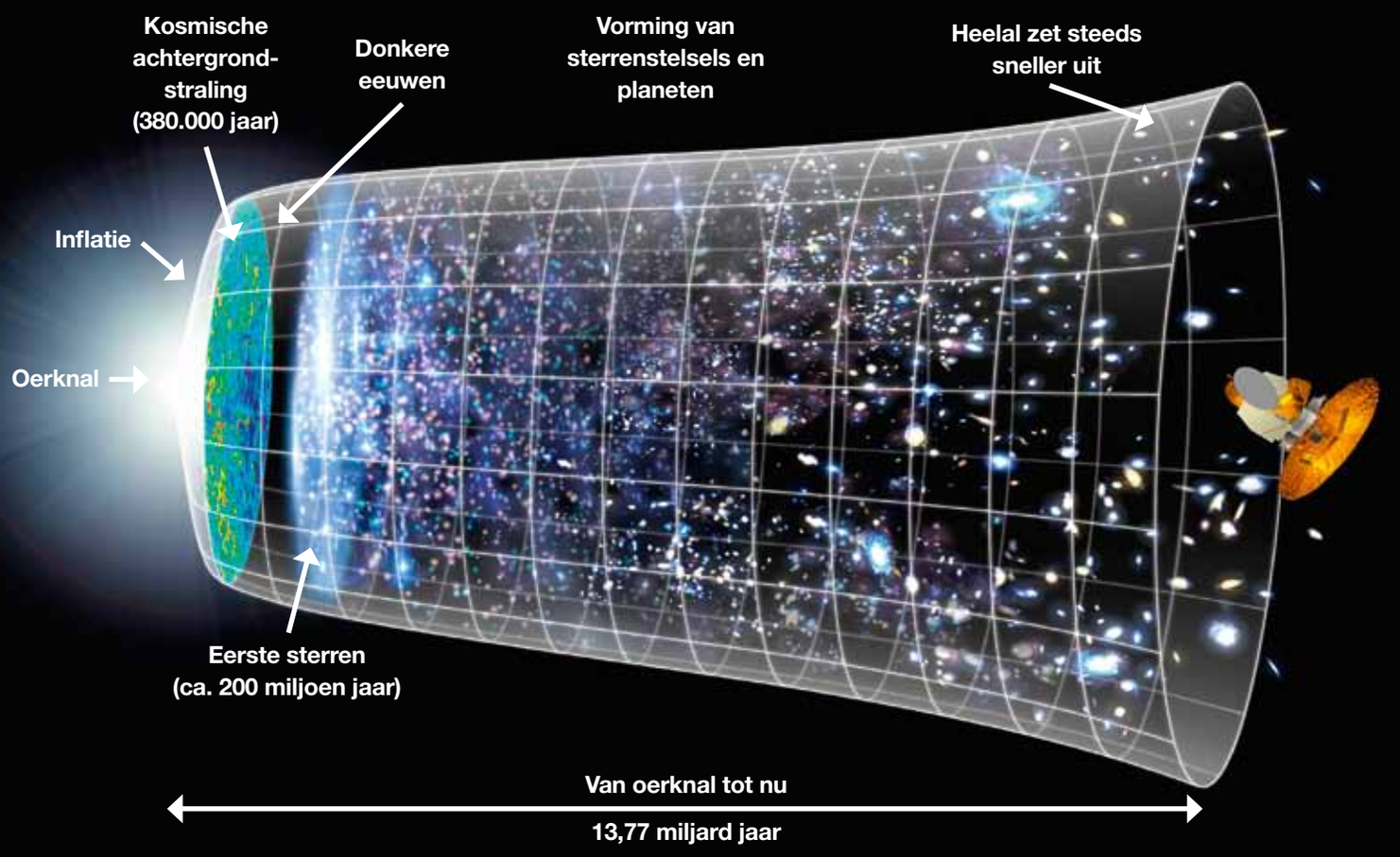
Ondanks dat succes bleven er grote bezwaren kleven aan de oerknaltheorie. Het lukte niet om een kloppend model te maken van een heelal dat constant is gegroeid tot de huidige omvang. In 1980 bedacht Alan Guth een inventieve oplossing voor dat probleem. Hij nam aan dat het heelal niet gelijkmatig is uitgedijd, maar vlak na de oerknal een korte periode van explosieve groei kende. Behoorlijk explosief, want in een tijdsbestek van 10^{-33} seconde (een getal met 32 nullen achter de komma) groeide het heelal met een factor van minstens 10^{27}

(een getal met 27 cijfers voor de komma). De man die dat model verder uitwerkte, Andrei Linde, is momenteel beroemd vanwege een aandoenlijk filmpje waarin hij emotioneel reageert op de experimentele resultaten van afgelopen maart. Want dat was jarenlang het probleem van de inflatietheorie: leuk bedacht, maar onmogelijk te testen. Nu hebben Amerikaanse astronomen eindelijk waarnemingen gedaan die de theorie staven. Ze bestudeerden het enige bewijs dat we hebben uit de tijd van de big bang: de kosmische achtergrondstraling. Door die straling met een telescoop op de Zuidpool heel nauwkeurig te meten, vonden de Amerikanen sporen van zogeheten zwaartekrachtsgolven – enigszins vergelijkbaar met de rimpelingen in het zand die golven op het strand achterlaten – waarvan al voorspeld was dat ze tijdens het inflatieproces moeten zijn ontstaan.

ALTERNATIEF

Euforie dus bij Andrei Linde en zijn collega-natuurkundigen, onder wie UvA-fysicus Jan Pieter van der Schaar. 'De metingen lijken het inflatiemodel te bevestigen. En nog belangrijker: het signaal was sterker dan verwacht. Dat betekent dat de kans groter is geworden dat we ook sporen kunnen vinden van de periode voorafgaand aan de inflatie. Zo komen we steeds dichter bij de oerknal,' zegt Van der Schaar. De natuurkundige verwacht dat nieuwe metingen binnen een halfjaar positief uitsluitsel zullen geven over de herkomst van het signaal. Tot die tijd gaat hij ervan uit dat ze inderdaad afkomstig zijn uit de inflatieperiode. 'Binnen de huidige kaders is er vooralsnog geen enkel alternatief.'

Er zijn ook natuurkundigen die op zoek naar een model voor het heelal buiten de gebaande paden treden. UvA-hoogleraar theoretische fysica Erik Verlinde, die in dezelfde vakgroep zit als Van der Schaar, denkt niet dat inflatie ooit heeft plaatsgevonden. Sterker nog, Verlinde gelooft überhaupt niet in de oerknal. 'Als je weet hoe het heelal er vandaag uitziet, kun je ongeveer voorspellen wat er morgen gebeurt; dat is een van de basisprincipes van de natuurkunde. Bij de oerknal ontstond zonder enige aanleiding iets uit niets,' zegt Verlinde.

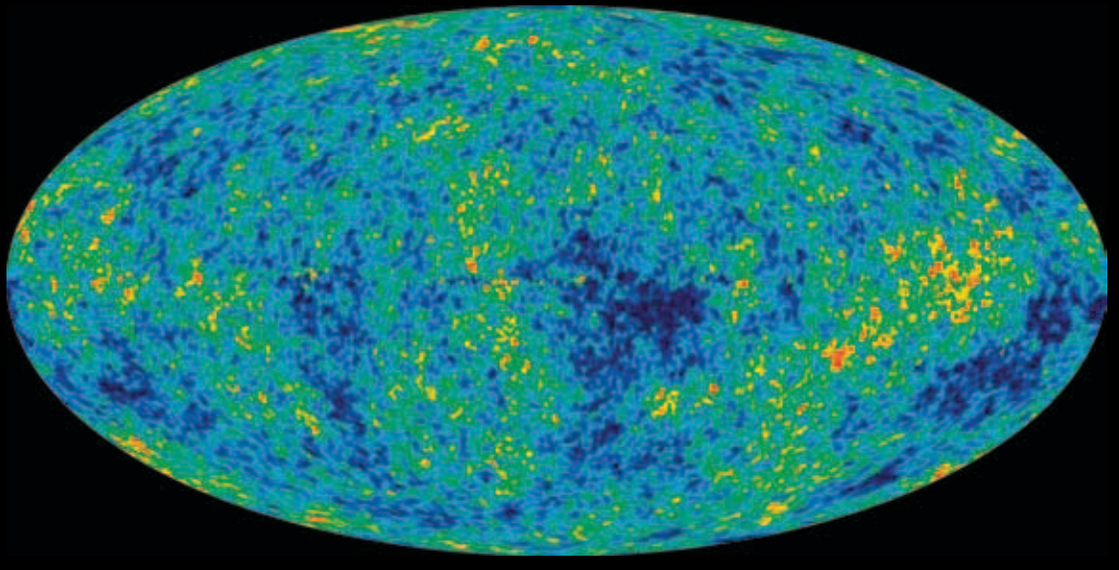
©NASA/WMAP Science team

Zwaartekracht

We beschouwen temperatuur als een apart fenomeen, maar eigenlijk is het niets anders dan de snelheid waarmee atomen door elkaar bewegen. Volgens Erik Verlinde zit ook achter zwaartekracht een dergelijk mechanisme dat we nog niet hebben doorzien. Met zijn theorie hoopt hij later een alternatief model voor de oerknal te ontwikkelen. ‘Een beschrijving van de oorsprong van het heelal is momenteel nog wat te ver terug. Ik richt me nu vooral op problemen die zich dichter bij ons bevinden, zoals de zogenaamde ‘donkere materie’ waar ons heelal volgens fysici grotendeels uit bestaat, zonder dat we dat zien. Binnenkort publiceer ik een artikel waarin ik laat zien dat ons heelal ook zonder donkere materie kan worden beschreven.’

Snaartheorie

De snaartheorie gold jarenlang als dé kandidaat voor de heilige graal van de natuurkunde: een theorie die alles in het heelal beschrijft, van groot tot klein. De laatste jaren heerste er echter radiostilte, omdat de snaartheorie geen meetbare voorspellingen leverde en daarom door sceptici zelfs werd afgedaan als filosofie. Volgens Jan Pieter van der Schaar kan daar dankzij de Zuidpoolmetingen verandering in komen. ‘Ik probeer nu met de snaartheorie heelalmodellen te maken waarin inflatie precies zo plaatsvindt als de kosmische straling weergeeft. Daarna is het de kunst om het model zodanig te specificeren dat het voorspelt wat er uit toekomstige metingen volgt.’

Dit noemen astronomen ook wel de ‘babyfoto’ van het heelal. Het is een kaart die de temperatuur van de kosmische achtergrondstraling weergeeft. In de warmere rode gebieden zijn uiteindelijk grote groepen sterrenstelsels ontstaan.

Je zou dus verwachten dat de telescoopmetingen een flinke domper waren voor Verlinde en zijn werk. De natuurkundige is echter juist blij met de resultaten. ‘Het is altijd goed om nieuwe informatie te verkrijgen,’ zegt Verlinde. ‘Bovendien is het experiment slechts in overeenstemming met één bepaald inflatiemodel en verwerpt het tegelijk een heleboel andere inflatiemodellen. De vraag is nu waarom juist dit model aan de metingen voldoet, terwijl de theorie erachter onlogisch is.’

Van der Schaar vindt de inflatietheorie allesbehalve onlogisch: ‘Het is waar dat we niet weten wat de inflatie van het heelal heeft veroorzaakt en dat is een belangrijke onderzoeksvraag voor mij en mijn collega’s, maar de aanname dat inflatie heeft plaatsgevonden is op dit moment de beste verklaring voor alle kosmologische metingen,’ zegt Van der Schaar.

Het zijn volgens Verlinde juist dergelijke aannames die ons op het verkeerde spoor zetten. ‘We zien alles door de bril van Einsteins algemene relativiteitstheorie. Aan die theorie zijn in de afgelopen eeuw allerlei onnatuurlijke aannames toegevoegd, waaronder inflatie, om de boel maar kloppend te houden. Met een andere theorie over zwaartekracht heb je zulke noodverbandjes niet nodig.’

‘We komen steeds dichter bij de oerknal’

Verlinde poneerde zijn alternatieve zwaartekrachttheorie (zie kader ‘Zwaartekracht’) in 2011 en baarde daarmee het nodige opzien. Tv-nerd Diederik Jekel had het in *De Wereld Leert Door* zelfs over het rijtje ‘Newton, Einstein, Verlinde.’ Volgens Van der Schaar is de theorie echter nog onvoldoende ontwikkeld om te wedijveren met de oerknalhypothese. ‘Ik heb veel bewondering voor de alternatieve zienswijze van Erik. Zijn ideeën zijn momenteel alleen nog niet concreet genoeg om ze op dezelfde manier als de oerknalmodellen te kunnen vergelijken met de kosmologische metingen. Op dit moment vind ik de twee theorieën daarom nog niet gelijkwaardig, maar daar kan natuurlijk verandering in komen.’

Van der Schaar blijft voorlopig dus trouw aan de bestaande theorieën en zoekt naarstig naar een variant die inflatie niet alleen beschrijft, maar ook verklaart (zie kader ‘Snaartheorie’). Door het experimentele succes lijkt het sowieso onwaarschijnlijk dat natuurkundigen de huidige theorieën snel zullen laten varen. Verlinde blijft echter optimistisch: ‘Je ziet dat er de laatste jaren langzaam twee kampen ontstaan. Een kamp waarin de oude taal wordt gesproken en een kamp dat net als ik zoekt naar een nieuwe taal om het universum te beschrijven, zonder woorden als oerknal en inflatie. De resultaten zijn alleen een bevestiging van de huidige theorie als je de oude taal spreekt. Ik verwacht dat er de komende tientallen jaren alsnog een geleidelijke omwenteling zal ontstaan naar de nieuwe taal.’ ■

Vinyl

ROBERT BERGMAN (23, student muziekwetenschappen) draait als dj het liefst platen met een persoonlijk verhaal.

Robert Bergman (23, student muziekwetenschappen) draait als dj het liefst platen met een persoonlijk verhaal. 'De eerste plaat kocht ik niet eens voor mezelf. Ik was zeventien en hing met wat vrienden rond in een platenzaak. Iemand had niet genoeg geld bij zich en ik betaalde de twee euro voor hem. Thuis werd ik jaloers en wilde ik die plaat zelf ook hebben. Dat werd mijn tweede plaat. Nu heb ik er zo'n 2500. Mijn kamer was haast een jungle, ik kon niet meer lopen. Nu heb ik nieuwe kasten, waar ze wel in passen. Thuis heb ik altijd muziek aanstaan. Ik weet altijd meteen wat ik op wil zetten en waar die plaat staat. Met verzamelen ben ik elke dag bezig. Even op internet in een catalogus opzoeken welke nummers op welke plaat staan; die koop ik dan in het weekend op een markt. Sinds vorig jaar werk ik bij platenzaak Rush Hour. Uiteindelijk verdien ik amper iets, want ik koop er elke week twee tasjes vol nieuwe platen. Onlangs ging ik bij een vriendin in Istanbul op bezoek. Van de zes dagen heb ik er vier in platenzaken doorgebracht. Als dj draai ik altijd met vinyl. Wanneer je zaterdagochtend vroeg naar een speciale markt bent gereisd en de buit in een plastic tasje naar huis hebt gesjouwd, krijg je een persoonlijke band met zo'n plaat. Dit maakt het extra bijzonder als je 'm tijdens een set draait. De platen zien er allemaal even simpel uit, maar wat erachter zit is zo complex. Je kunt de muziek er gewoon in zien zitten: de lage en hoge frequenties, waar de muziek stopt en weer verdergaat. Allemaal in zo'n zwarte schijf. Echt magisch.'

tekst Clara van de Wiel / foto Fred van Diem

Toch een hamburger gegeten

Universiteitshoogleraar Louise Fresco verlaat de UvA om bestuursvoorzitter te worden in Wageningen. Hoe was haar tijd in Amsterdam? tekst Clara van de Wiel, foto's Bob Bronshoff, Won Tuinema en Tjebbe Venema

De cirkel is rond. Begin jaren zeventig startte ze er als student landbouwwetenschappen, nu keert Louise Fresco als bestuursvoorzitter naar Wageningen terug. En dat betekent dat de UvA een vooraanstaand universiteitshoogleraar kwijt is. Na acht jaar op het Maagdenhuis te hebben rondgelopen, vertrekt Fresco volgende week uit haar op de begane grond gelegen studeerkamer. Als bestuurder zal ze aan studeren waarschijnlijk nog weinig toekomen. En ook dat is bekend terrein voor Fresco, want voordat ze in 2006 aan de UvA begon, was ze bestuurder bij de FAO, de voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties. Thuiskomen, noemde Fresco haar terugkeer in het Wageningse universiteitsblad zelf. 'Ik geef een deel van mijn vrijheid op, maar ik ben nu toe aan een nieuwe stap.'

LOGGE BUREAUCRATIE

Tegen *Folia* zei ze bij haar aantreden in 2006 nog zich juist níet te veel met het bestuur te willen bemoeien. Tegelijkertijd gaf ze wel aan dat ze veel van de logge bureaucratie van de Verenigde Naties bij de UvA terugzag. 'In de korte tijd dat ik hier rondloop, heb ik al veel parallellen gezien. In een bureaucratie heeft men aan de top, door haast en werkdruk, geen tijd om zich bezig te houden met de grote en kleine zorgen die leven op de werkvloer. Dus voelen degenen die het eigenlijke werk doen zich onbegrepen.' Maar, zei Fresco: 'Ik heb genoeg andere dingen te doen.'

Ze keek uit naar het lesgeven, maar daar is ze niet veel aan toegekomen

Het meest keek ze destijds uit naar het lesgeven, maar veel zal ze daar de afgelopen jaren niet aan toegekomen zijn. Het hoogleraarschap combineerde ze met commissariaten en bestuurslidmaatschappen bij onder andere de Rabobank, het Concertgebouworkest en het Scheepvaartmuseum. Ook was ze lid van het dagelijks bestuur van de Sociaal-Economische Raad.

TEDTALKS

Dat betekent niet dat ze haar kennis niet bleef verspreiden, bijvoorbeeld via de massaal bekeken TEDtalks die ze de afgelopen jaren in zowel Nederland als Amerika verzorgde. En ook de columns die ze van 2008 tot 2011 tweewekelijks voor *Folia* schreef, stonden niet zelden vol levenslessen en adviezen voor studenten. Eet eens studentenhaver, schreef ze bijvoorbeeld: 'het onvolprezen mengsel van noten en rozijnen waar generaties studenten hun bul op hebben gehaald.' En schrijven, legde Fresco ooit uit, 'leer je door te lezen, en bepaald niet door knip- en plakwerk van het internet, zoals een enkeling nog steeds schijnt te denken.' Ook voor collega's had ze nog wel wat tips. 'Ik zal maar opbiechten dat ik dagelijks onbedwingbare fantasieën heb over een vernieuwd binnenplein van het Maagdenhuis, een topuniversiteit waardig,' schreef

ze in 2010. ‘Enkele plantenbakken, eventueel tafeltjes voor de lunch – maar het moet natuurlijk niet een café worden, dus een gestreepte Amsterdamse cafépoes is helaas niet welkom.’

TRAPLOPEN

Poezen waren sowieso een terugkerend thema in Fresco’s stukjes, bijvoorbeeld toen ze de lof zong van studenten met een huisdier. Of toen ze een lans brak voor het traplopen, omdat je daar de beste gedachten krijgt. ‘Maar goed dat ik niet een poes ben, die zomaar van de ene verdieping naar de andere springt. Dan fladderden al die gedachten de trap af.’
En met hoeveel groten der aarde Fresco de afgelopen jaren ook omging, een beetje invloed zullen studenten toch op haar gehad hebben. Bij haar aantreden vertelde ze *Folia* dat ze nog nooit een hamburger had gegeten. Zes jaar later deelde ze, eveneens in *Folia*, met enthousiasme een exemplaar met de interviewer. Een spinazievariant met kikkererwten en portobello weliswaar, maar toch: een echte hamburger.
In haar laatste interview aan *Folia* in december gaf ze ook de lezer daaromtrent nog wat goede adviezen. ‘Bewust bezig zijn, dat is voor mij dat je begrijpt dat het een optelsom van handelingen is die uiteindelijk leidt tot een gezond patroon. En in dat patroon mag best wel eens een hamburger zitten.’

Op 24 mei spreekt Louise Fresco tijdens de Universiteitsdag haar afscheidsrede uit: ‘Achter de schermen van Fresco’s Paradijs’. Zie alumni.uva.nl

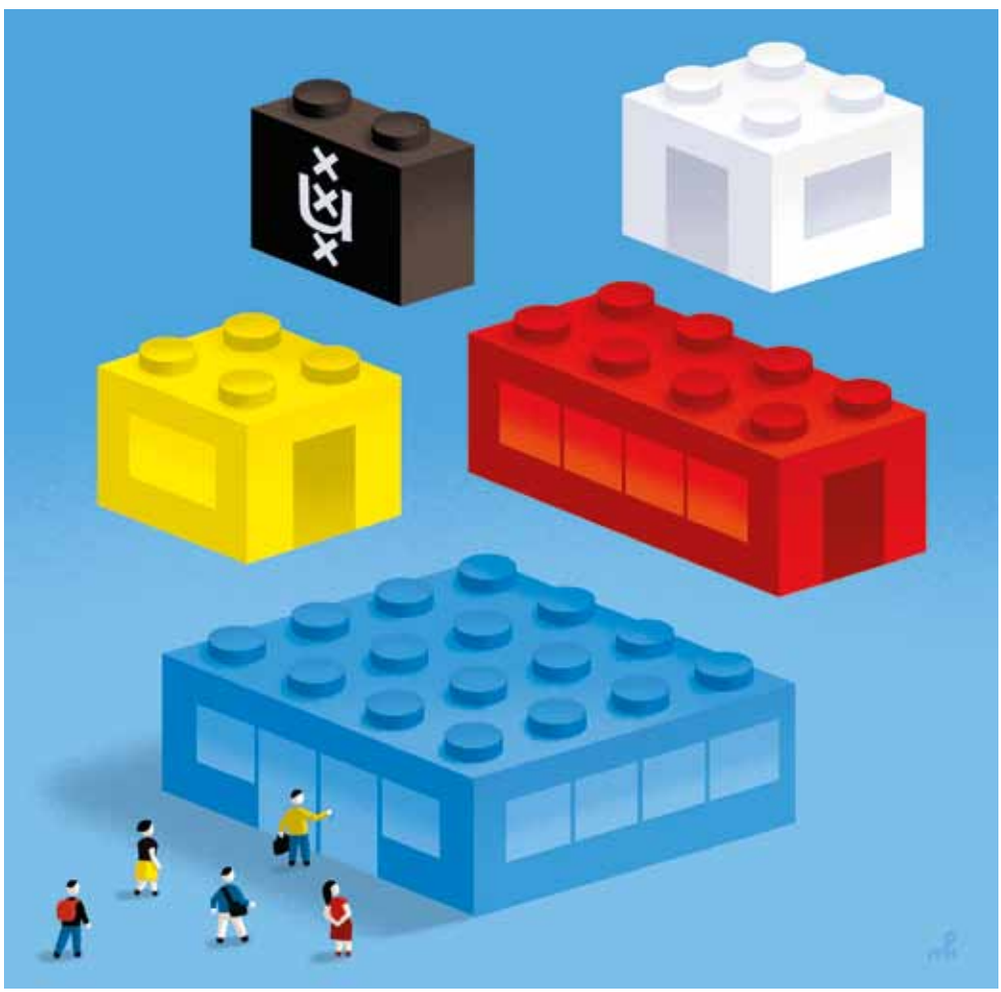
Maak deeltijdonderwijs een haalbare kaart

Het hbo moet bij het aanbieden van deeltijdopleidingen meer vraaggestuurd opereren, vinden Willem Landman en Caspar Nijland. illustratie Marc Kolle

Op 12 maart jl. heeft de adviescommissie 'Flexibel hoger onderwijs voor werkenden' haar advies aangeboden aan de minister van Onderwijs. In dit artikel willen wij dit rapport vertalen naar concrete opties binnen de Hogeschool van Amsterdam.

De behoefte aan hoger opgeleide arbeidskrachten groeit gestaag. In de periode 2000-2010 met 50 procent en in het tweede decennium met 30 procent. Daarnaast neemt de vergrijzing van de Nederlandse bevolking vanaf 2015 versneld toe, waardoor per saldo het aantal werkenden zal dalen. Deze verschuivingen betekenen dat binnen de beroepsbevolking een forse verhoging van het gemiddelde opleidingsniveau zal moeten plaatsvinden. Kan deze verhoging enkel en alleen door het voltijdonderwijs worden geleverd of dient deeltijdonderwijs hier een belangrijke rol in te spelen? Sinds 2003 is het aantal deeltijd-hbo-studenten met 20 procent gedaald naar ruim 53.000. In dezelfde periode is het aantal geaccrediteerde hbo-deeltijdopleidingen sterk gegroeid. Meer opleidingen dus met minder studenten. Het hbo heeft gepoogd de daling in het deeltijdonderwijs tegen te gaan door meer opleidingen aan te bieden in plaats van het bestaande aanbod te verbeteren. Dit werkt niet en derhalve is aan Rinnooy Kan c.s. gevraagd met een werkbaar voorstel te komen. Zijn commissie schetst de volgende contouren voor succesvol deeltijdonderwijs:

- Stapelbare, modulair opgebouwde opleidingen, te beginnen met een Associate Degree

- Aansluiting bij de praktijkervaring van de deelnemer: publiek-private samenwerking
- Flexibele en efficiënte vormgeving, minder afhankelijk van plaats en tijd
- Stimulerende financieringssystematiek

Het na twee jaar kunnen afsluiten met een diploma is een goede zaak. Het is makkelijker aan een tweejarig traject te beginnen dan aan een vierjarig traject. Niet alleen in de voltijdopleidingen werkt dit zo, maar met name in het deeltijdonderwijs, waar studenten naast een baan en een gezin aan een – in hun perceptie – eindeloze studie beginnen. Waarom het huidige vierjarige deeltijd-hbo niet ombouwen naar een tweejarige Associate Degree met een kopstudie? In de eerste twee jaar worden dan basisvakken en algemene vakken zoals onderzoeksvaardigheden aangeboden en in de kopstudie kan men zich gaan specialiseren. Zowel in het AD-traject als in de kopstudie kan er gebruikgemaakt worden van modulair opgebouwde vakken, die uiteindelijk opleiden naar een volledig hbo-diploma. Een dergelijke modulaire opbouw heeft een positief neveneffect. Studenten kunnen extra modules volgen of men kiest ervoor, als extraneus, slechts één of enkele modules te volgen om de vakkennis op te frissen. Voorwaarde is dan wel dat er een vraaggestuurd aanbod ontstaat: aanbod dat aansluit bij de behoefte in het bedrijfsleven. De substantiële opkomst van het niet bekostigde deeltijdonderwijs komt voornamelijk voort uit het feit dat aanbieders in deze sector daar wel toe in staat zijn en het reguliere deeltijdonderwijs niet, nauwelijks of te traag. Het volgen van dergelijke modules in deeltijd is een onvermijdelijke noodzaak aangezien iemand die met een hbo-diploma in het bedrijfsleven binnenkomt zich doorgaans op een bepaald niveau gekwalificeerd heeft, maar niet voor een specifiek vakgebied. In de bancaire wereld bijvoorbeeld mag de gemiddelde hbo'er bij binnenkomst helemaal niets; eerst moeten er series aan vaktechnische certificaten worden behaald. Deze extern geaccrediteerde certificaten zouden ook tijdens de hbo-studie in samenwerking met externe exameninstituten kunnen worden behaald en binnen het kader van *education permanente* worden aangeboden. Immers, het is tegenwoordig onmogelijk om gedurende het werkzame leven niet meer aan onderwijs deel te nemen. Daarvoor veranderen de zaken in met name economische en technische beroepen te zeer.

Waarom geen tweejarige Associate Degree met een kopstudie?

Natuurlijk, we kunnen als hbo de handen in de lucht steken en het deeltijdonderwijs overdragen aan de particuliere concurrenten. Wij zijn ervan overtuigd dat er enorme potentie zit in het deeltijdonderwijs indien er geïnvesteerd wordt in een andere structuur en in docenten, die met hun lesstof aansluiten op hetgeen in het bedrijfsleven gaande is. Tijdens de Onderwijsbijeenkomst van vorige week werd de vraag gesteld: wat is excellentie? Ons inziens is excellentie investeren in docenten om het beste uit studenten kunnen halen. CREATING een robuust, vraaggedreven gedifferentieerd onderwijsaanbod voor TOMORROW.

Willem Landman is coördinator van de minor beleggen, en docent.
Caspar Nijland is werkzaam in de financiële sector, en freelance docent.

Aynan

Onrust

Een van de zegeningen van de moderniteit is dat je je niets hoeft aan te trekken van het gepreek van de moralist. Wat er tegenover staat, wat mij betreft, is verantwoording dragen voor de gegeven vrijheid en na te denken. Dus de moralist in mij wil niet begrijpen waarom meerdere malen per jaar een ultrakorte vliegvakantie naar verre oorden wordt geboekt. De moralist in mij wil niet de fiets zonder achterop maar met bagagekrat voorop snappen. En de moralist in mij wil al helemaal niets te maken hebben met de dikke *fourwheeldriver*, die iedere dag rondrijdt in een land waar geen enkele berg staat – hoogstens de eigen bergen van egoïsme.

Ik denk dat dit doorgeschoten iksisme een ontrouw is aan de onrust, die zich op valse wijze manifesteert. Een vriendin vertelde me dat zij slaaf is van haar onrust. Ze is geen ongedurig persoon, die voortdurend verandering van karakter en levenskeuze ondergaat. Ze is iemand die daden van zichzelf eist. Een belangrijk middel, noem het gerust brandstof, om tot het doel te geraken is onrust. Die stuwt haar als een raket voort naar de gestelde doelen.

Helemaal niet slecht die onrust, zou je denken. Maar eenmaal aangekomen bij dat vaste contract, functie of dat diploma speelt de rusteloze geest weer op.

De vriendin ervaart de onrust dikwijls als vermoeiend en vervelend. 'Het is ook nooit goed!' Of: 'Waarom ben ik niet tevreden met wat ik heb?' En: 'Houdt het dan nooit op?!'

Veel kiezen ervoor de onrust te bezweren en temperen haar. We kaderen onze levens in en contracteren een partner, lenen een onmetelijk groot geldbedrag om in te wonen en krijgen kind en huisdier. Voor sommigen is dit alles niet genoeg bezwering, zij hebben meer nodig.

Opdat de onrust in mij nooit in een vierwielaandrijver verandert. Asis Aynan

(ingezonden mededeling)

DE UITBUITER VAN AMSTERDAM

Inschrijven voor het hoger onderwijs? Het lijkt soms alsof je bij een goedkope vliegtuigmaatschappij een reisje boekt; voor je het weet betaal je een paar honderd euro te veel. Universiteiten en hogescholen vragen maar al te graag extra geld voor de gekste zaken en dat terwijl er volgens de wet naast het collegegeld helemaal geen extra kosten in rekening gebracht mogen worden. Zo komt er voor een jaartje Tandheelkunde gemiddeld zo'n twee- tot vijfhonderd euro bovenop het gevraagde collegegeld. En verplicht op studiereis? Dat mag helemaal niet. Het moet zelfs - puur theoretisch - mogelijk zijn om je hele studie af te ronden met boeken uit de bibliotheek. Studenten moeten altijd de mogelijkheid hebben tot een alternatief en zijn nooit verplicht om iets voor hun studie, naast het collegegeld, te betalen.

Betaal jij te veel? Dan helpt het ASVA Rechtsbureau je gratis en graag van je kosten af. Een alternatief: betaal gewoon niet.

ASVA studentenunie

op de tong

foto Mats van Soolingen

Grillroom Taba

Spuistraat 297 (Centrum)

Twee aanwijzingen dat je een goede shoarmatent binnenloopt zijn de geur van druipend vet en personeel dat er als de bliksem bij is om je hand te schudden. In *tourist trap* Taba zijn geen van beide aanwezig, dus is het maar beter dat mijn vriend en ik hier zijn voor het gefrituurde goed. Wij eten köfte en falafel, beide niet te droog en aardig van smaak. Er wordt echter wel verwacht dat deze in hun Euroshopper-pita worden gestopt met een minachtend sneetje tomaat en sla die in een ver verleden is verdronken in azijn. Het verbaast mij dan ook dat er genoeg zuur over was om de mespunt sesam in de tahina (bij de falafel 50 cent extra) aan te lengen tot een bakje vol met hydroxonium. Wanneer ik noodgedwongen vraag om sambal, de onbevreesde redder van iedere slappe hap, is het de beurt aan een zoete chilisaus om mij te verrassen. Het is alsof men hier de smaak 'zout' ooit is vergeten, waarop de andere smaken met een z de leegte moesten vullen. En mocht je dit heerlijks willen wegwassen, dan mag je zelf een blikje cola pakken voor het luttele bedrag van twee euro zeventig!
Er is mij ooit verteld dat de beste grillroom de dichtstbijzijnde is. Maar als je toch je dieet teniet gaat doen, zou ik even doorlopen naar de volgende. Alexander Smit

Folia Magazine ontvangt graag je restaurantrecensie en vergoedt bij plaatsing tot € 50,-. Maximaal 270 woorden, kaders zijn welkom, maar niet verplicht. Mail je recensie (met prijzen) naar redactie@folia.nl en de originele bon naar *Folia,* Stephanie Gude, Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD Amsterdam.

TURKSE PIZZA

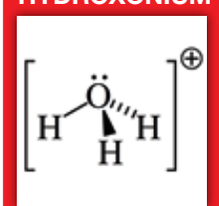
Zoals het een grillroom betaamt, stond er ook pizza op het menu. Overlap tussen Italiaanse, Midden-Oosterse en Noord-Afrikaanse keukens bestaat al lang, maar voor dit verschijnsel mogen wij de immigrantenstromen na de Tweede Wereldoorlog bedanken.

TAHINA

Ook wel tahin of tahini geheten: een pasta van fijngemalen sesamzaden. Deze kan zonder toevoeging prima met brood gegeten worden, of tot saus worden verwerkt met wat knoflook, peterselie en citroensap. Ook is het een ingrediënt voor hummus.

HYDROXONIUM

Voluit: hydroxoniumzuur ($H_20 + H+$). Dit is het zuur dat ontstaat wanneer waterstofdeeltjes zonder elektron zich binden aan watermoleculen. Het goedje vormt het zure uiterste van de pH-schaal; niet aan te raden dus bij je maaltijd.

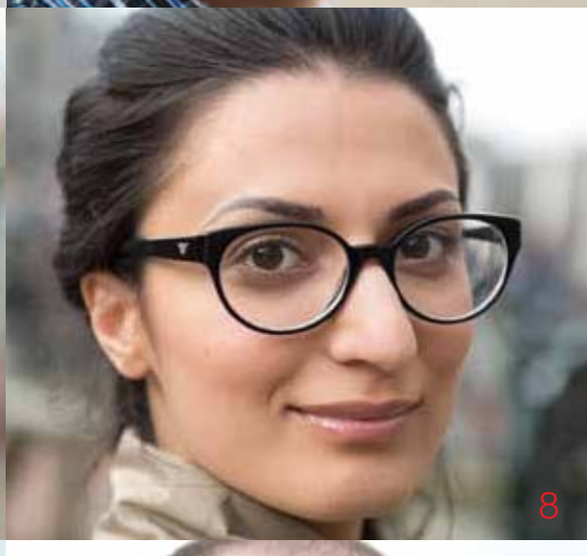

1

2

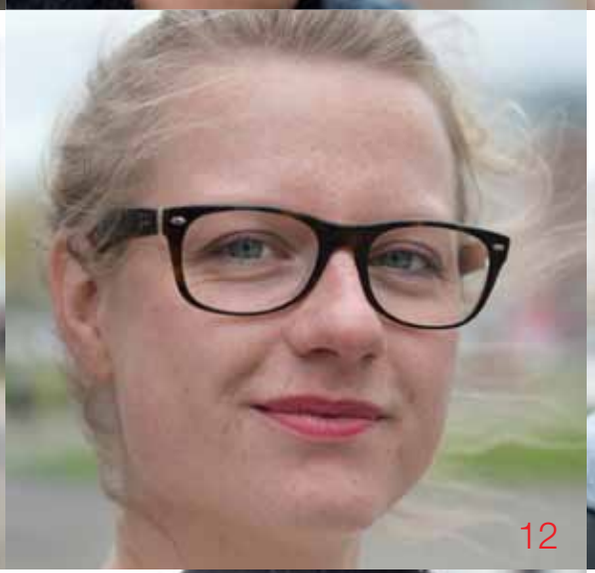

3

6

7

8

11

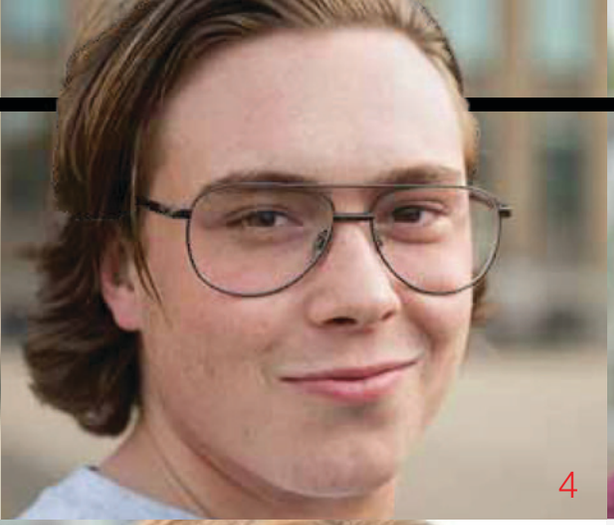

12

13

16

17

18

objectief

BRILLEN

Brilsmurf, brilleflikker, scheeloog of brillenjood. Het is niet mals, wat menig brildrager op de basis- of middelbare school voor zijn kiezen kreeg. Hoe zoet moet hun wraak zijn, nu de bril anno 2014 tot een heuse must-have mode-accessoire is geworden. Overal op de universiteit en hogeschool zie je neuzen gesierd met de hipste exemplaren. Het vlindermodel, de nerd-variant of het John Lennon-montuur: hoe opvallender, hoe beter lijkt het credo deze zomer. In klaslokaal of bibliotheek is het bovendien natuurlijk mooi meegenomen dat je er met bril toch nét ietsje wijzer uitziet dan zonder. Alle aandacht voor 'excellentie' maakt het immers allang geen schande meer om voor stuudje te worden aangezien. En ben je toevallig niet gezegend met bij- of verziendheid? De komende maanden kun je in ieder geval met zonnebrillen helemaal losgaan. En anders wil een aardige opticien je vast ook wel een montuurtje met vensterglas op je neus zetten. tekst Clara van der Wiel / foto's Vera Duivenvoorden

1. Asmae Chaaban (23), taal & schakeltraject HvA
2. Haley Koehn (21), AMFI
3. Abdel Stitou (30), kopopleiding leraar bedrijfseconomie HvA
4. Rafi Friedmann (22), communicatie HvA
5. Kasper van Kooten (30), promovendus Europese studies UvA
6. Daan van Diemen (21), Griekse en Latijnse taal & cultuur UvA
7. Alex Philippa (19), Griekse en Latijnse taal & cultuur UvA
8. Liza Ameri (24), geschiedenis UvA
9. Daisy Peters (22), taal & communicatie HvA
10. Jesse Beentjes (21), geschiedenis UvA
11. Candra Sumantra (31), taal & schakeltraject HvA
12. Yvette de Reuver (25), docent maatschappijleer HvA
13. Ryan Mead (26), International Degree English & Education HvA
14. Aafke Bierma (19), bedrijfseconomie HvA
15. Anna Hakkenberg (19), algemene cultuurwetenschappen UvA
16. Humber van Straalen (24), onderzoeksmaster wijsbegeerte UvA
17. Enis Dinc (29), promotie mediastudies UvA
18. Celia Mahiou (23), geschiedenis UvA
19. Janika de Wolde (33), cursus Nederlands UvA
20. Po Yang (37), economie UvA

‘Hier is geen ruimte voor grote ideeën’

Hij is actief voor de JOVD, succesvol consultant en pas 21: Wim van den Bergh. Studeren ziet hij als noodzakelijk kwaad: ‘Bedrijven vragen nu eenmaal om een diploma’. tekst Yannick Fritschy / foto Fred van Diem en Pascal Tieman

‘Mark Rutte is in het echt veel relaxter dan hij op tv overkomt.’ Hij is pas 21, maar spreekt al regelmatig met de politieke leiders van ons land: Wim van den Bergh. Strak in het pak en met een *Financial Times* onder de arm (‘Lees altijd Engelse of Amerikaanse kranten, dan weet je het nieuws drie maanden eerder’) oogt hij dan ook als een echte politicus-in-de-dop. Hij houdt zich echter lang niet alleen maar met politiek bezig. Van den Bergh timmert aardig aan de weg bij een succesvol consultancybedrijf en volgt daarnaast ook nog de opleiding Business, IT & Management aan de HvA. Dat laatste doet hij overigens met weinig plezier. ‘Bedrijven vragen nu eenmaal om een diploma. Ze realiseren zich niet dat de wereld buiten de kaders van het diploma veel groter en interessanter is.’

Waarom hecht je zo weinig waarde aan je studie?

‘Dat komt door het onderwijssysteem, dat te weinig vrijheid biedt. Ik vergelijk het vaak met een roltrap: je kunt maar één kant op en in slechts één tempo. Dat vaste stramien stamt nog uit de tijd van de Industriële Revolutie. Het zou beter zijn als er wat varianten op dat model komen. Binnen de HvA is er momenteel

‘Het onderwijs is net een roltrap: je kunt maar één kant op’

geen enkele ruimte voor grote ideeën. Dat zie je onder meer aan de eindeloze reflectieverslagen die je moet indienen. Als ze de tijd die ze nodig hebben om al die dingen te lezen nou eens zouden steken in korte individuele gesprekjes, dan zouden studenten veel meer tot bloei komen.’

Zie je daar binnenkort verandering in komen, bijvoorbeeld met het Excellentieprogramma?

‘Nee, want de HvA heeft niet genoeg geld en status om toponderwijs te bieden en topstudenten aan te trekken. Ik denk bovendien dat ze het tempo waarmee de samenleving en de economie veranderen niet bij zullen houden. Niet voor niets zie je momenteel toptalenten vertrekken richting Silicon Valley of zelf een onderneming starten. Ik kijk reikhalzend uit naar het eind van mijn studie, zodat ik me meer op mijn werk als consultant kan richten.’

Waarom vind je het bedrijfsleven zo veel leuker?

‘Bedrijven spelen veel sneller in op veranderingen in de omgeving. Neem bijvoorbeeld de computers op de HvA. Terwijl bedrijven al lang zijn overgeschakeld op Windows 7, draaien die nog steeds op Windows XP, met zelfs een achtergrond van Windows 98. Als je de samenleving ziet als een snelweg, dan rijden bedrijven op of net boven de maximumsnelheid en boemelt de HvA ergens op de vluchtstrook.’

Je loopt stage bij consultancybedrijf NewTeam. Wat houdt dat werk in?

‘Wij adviseren veertig van de honderd grootste Nederlandse instellingen op allerlei gebieden, met name op het vlak van technologie. Onze kracht is dat we met open vizier inspelen op de

omgeving. We hebben allemaal veel verstand van ICT, maar dat betekent niet dat we achter elke technologische hype aanhobbelen.'

Kun je een voorbeeld geven van zo'n 'technologische hype'?

'We hebben een keer een rechtbank geadviseerd, die alle archieven digitaal wilde opslaan om ruimte te besparen. Maar een archief op een iPad is lang niet altijd beter dan een papieren archief. Denk alleen al aan de batterijen die zo'n iPad verslindt. Ik heb wel vertrouwen in technologie, maar ben ook in staat om het vanuit een breder perspectief bekijken.'

Is dat brede perspectief ook de reden dat je je veel met politiek bezighoudt?

'Dat was niet echt een bewuste keus. Ik kwam een keer langs bij de politieke jongerenorganisatie JOVD in Hilversum en dat beviel zo goed dat ik steeds meer evenementen ging bezoeken. Het leuke daaraan vind ik dat je al vrij snel invloedrijke mensen spreekt, zoals Stef Blok en laatst zelfs Mark Rutte. Als je politici persoonlijk spreekt hoor je ook vaker de echte beweegredenen achter een belangrijk besluit, in plaats van de zorgvuldig bewerkte uitspraken die in de media terechtkomen.'

Zie je jezelf als een echte VVD'er?

'Nee, ik zie mezelf als een echte klassiek-liberaal. En dat is de paradox van de VVD: een echte liberaal is niet partijgebonden. De VVD is bovendien lang niet altijd zo liberaal als ze zich voordoet. Neem bijvoorbeeld de lijsttrekker voor de komende Europese verkiezingen: Hans van Baalen, oftewel 'Handel Hans'. Die wil in de EU een universele oplader invoeren, terwijl er in de VS net een nieuw apparaat is ontwikkeld dat je telefoon in dertig seconden oplaadt. Daar moet Handel Hans in investeren, maar hij is veel te conservatief. In mijn ogen is dat een vorm van communisme.'

Je noemt de Europese verkiezingen, iets waar de meeste mensen geen belangstelling voor hebben. Hoe kun je die aandacht aanwakkeren?

'Door duidelijk te maken dat je stem echt van belang is. Zo'n tachtig procent van de Nederlandse wetgeving komt namelijk van de EU.

'Ik zou best een partij kunnen oprichten'

Het lastige is alleen: waar gaat je stem naartoe? Een stem op de VVD is een stem op de ALDE-fractie, en dus tegelijkertijd een stem op D66 en Guy Verhofstadt. Die laatste kan niet eens twee landdelen bij elkaar houden, laat staan heel Europa. Het systeem rammelt dus aan alle kanten. Ik hoop dat er een nieuwe beweging ontstaat, die zulke problemen onderkent en fundamentele wijzigingen gaat doorvoeren.'

Je zou misschien zelf een partij kunnen oprichten die dat doet.

'Ik weet niet of ik dat ga doen, maar ik zou er best toe in staat zijn. Ik denk dat ik het geheel wel beter zou kunnen laten functioneren. Voorlopig hou ik me alleen niet zo met de toekomst bezig. Je bent in mijn ogen te veel afhankelijk van de omgeving om je carrière uit te kunnen stippelen. Ik zou ook tevreden zijn als ik later met een gezin op een terrasje in Frankrijk zit en aan mijn kinderen kan vertellen dat papa ooit nog met de premier heeft gepraat.'

Even een broodje halen in Am

Met medewerking van observerende amateurs hopen UvA-ecologen meer zicht te krijgen op het soms onlogische trekgedrag van vogels. Vliegt zilvermeeuw 6004 echt helemaal van Texel naar Amsterdam voor wat oud brood? Marieke Buijs

Zilvermeeuw 6004 vliegt bijna dagelijks van Texel naar Amsterdam Nieuw-West. In twee uur, vanuit zijn broedgebied in de Zuid-Texelse duinen met de pont mee, over de dijk langs de kop van Noord-Holland, over het Alkmaardermeer, via Krommenie en het Westelijk Havengebied. Tenslotte strijkt hij rond het middaguur neer in een sloot achter de Vomar in Geuzenveld. Een paar uur later houdt hij het daar weer voor gezien, en keert hij via IJmuiden en over de Noordzee terug naar de Texelse duinen.
Dat de meeuw dit doet weten ecologen van de UvA omdat hij een van de vijfhonderdvijftig vogels is die ze een gps-rugzakje hebben omgebonden om hun omzwervingen te registreren. Maar waarom de vogel het idyllische duingebied verruilt voor uitgerekend deze troosteloze sloot, zo'n tachtig kilometer verderop, is een raadsel. Ornitholoog en mede-initiatiefnemer Judy Shamoun-Baranes: 'De reis kost zo veel energie, wat is het aan deze plek dat de moeite waard is?' Om daarachter te komen, roepen de onderzoekers de hulp in van het publiek. Vorige week lanceerden zij de Vogel het uit!-app, waarmee je kunt helpen informatie over het leefgebied van vogels te verzamelen. Niet alleen over de favoriete spots van de zilvermeeuw, maar ook over opmerkelijke plekken waar de mantelmeeuw, grutto, rotgans, wespendief, lepelaar en de grauwe kiekendief graag vertoeven.

EXTRA OGEN

Voor de ingang van de Vomar start Shamoun-Baranes de app en loopt op diens aanwijzing naar een bruggetje bij de sloot van de zilvermeeuw. Via

'Het is een spannende tijd voor meeuwen'

augmented reality ziet ze het vluchtpad van de meeuw in de omgeving geprojecteerd. In de sloot dobberen heel wat meeuwen, eenden en meerkoeten, maar meeuw 6004 met het rugzakje is niet te vinden. Shamoun-Baranes opent de vragenlijst in de app en vult haar antwoorden in: ze ziet meer dan vijfentwintig meeuwen in de omgeving, de meeuwen worden af en toe gevoerd en bijna alle vogels kijken schijnbaar vol verwachting naar een aanpalend flatgebouw, waarvan de balkonnetjes boven de sloot hangen. Verder vraagt de app haar de meeuwen tien seconden te filmen en een foto van de omgeving te maken.

Shamoun-Baranes: 'Dat meeuw 6004 hier zelf nu niet is, is niet erg. We hoeven de meeuw niet te tracken, daarvoor hebben we de gps-rugzakjes. Maar om te begrijpen waarom dieren een bepaalde route afleggen, moeten we begrijpen wat er op die plekken gebeurt. Wij kunnen niet overal tegelijk zijn en dus vragen we mensen om als extra ogen te fungeren.' De aantrekkingskracht van de sloot in Amsterdam-West is nog niet doorgrond. Wellicht spelen de buurtbewoners die gretig brood over het balkon kieperen – ondanks de bordjes aan de overkant van de sloot die het voeren verbieden – een rol, al lijken bijvoederende buurtbewoners geen fenomeen dat louter aan Nieuw-West is voorbehouden. Bij een andere zilvermeeuw bleek al wel dat een kijkje ter plekke kan helpen de beweegpatronen te snappen. Die meeuw moest niets weten van de retourtjes naar de hoofdstad en

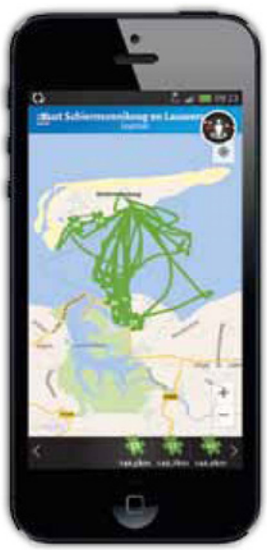
sterdam

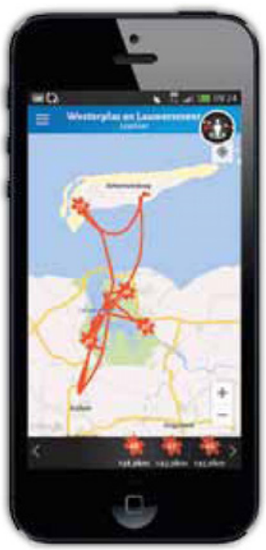

bleek zijn dagen in de weilanden op Texel te slijten. De onderzoekers vermoedden dat hij daar driftig rondstampte om insectjes uit de grond te jagen en ze te verorberen. Maar toen ze ter plekke poolshoogte gingen nemen, zagen ze de meeuw in de voederbakken van de koeien en de schapen zitten.

OVERLEVINGSSTRATEGIE

Shamoun-Baranes noemt de app-gebruikers 'medewerkers' en hoopt vooral dat zij plezier zullen beleven aan het gebruik van de app. Zelf geniet Shamoun-Baranes met volle teugen van het vogels kijken. 'Ik ben niet zo'n vogelaar die in de auto springt als er een pestvogel is gespot in Amstelveen, maar ik vind het gedrag van de dieren wel fascinerend. Ik geniet ervan de meeuwen te zien vliegen, vooral als het hard waait. Dan zie je ze vechten tegen de wind en ineens opgeven en terug gestuwd worden, alsof ze spelen met de lucht. Prachtig!'

Shamoun-Baranes hoopt op zo'n duizend gebruikers: niet alleen vogelaars, maar ook andere geïnteresseerden. 'Mensen die graag naar buiten gaan en dankzij de app met een andere blik kijken naar de wereld om hen heen. De app helpt je de natuur in de stad te herkennen en prikkelt je eens goed te kijken naar wat de vogels precies doen.' Momenteel zijn de meetpunten nog niet zo dik gezaaid; in Amsterdam vind je bijvoorbeeld alleen locaties van de zilvermeeuw en mantelmeeuw. Maar de onderzoekers grijpen het huidige broedseizoen aan om nieuwe dieren te vangen en van een gps-tracker te voorzien, om zo op nieuwe verrassende locaties te stuiten. De Amsterdamse zilvermeeuw spreekt misschien niet het meest tot de verbeelding, maar volgens Shamoun-Baranes biedt de vogel een unieke kans om het aanpassingsvermogen van de natuur te bestuderen. Meeuwen zijn zeevogels die traditioneel leven van vis en de afgelopen decennia goede zaken deden in ons land. Ze pikten overboord gegooide bijvangst achter vissersschepen op of leefden bij open vuilstortplaatsen. Met de tanende visstand en het overdekken van de vuilverwerking hebben ze het moeilijk en neemt hun aantal af. *Shamoun-Baranes*: 'Het is een spannende tijd voor de meeuwen: ze zijn gedwongen nieuwe overlevingsstrategieën te ontwikkelen. Wij willen die ontwikkelingen volgen. Vaak richten biologen zich pas op die vraag als dieren met uitsterven bedreigd zijn, maar dan is het eigenlijk al te laat om voldoende exemplaren te vinden voor een onderzoek.'

Voorlopige conclusie: het lijkt wel of de meeuwen ieder voor zich een eigen overlevingsstrategie uitproberen. 'Dat vind ik leuk om te zien. Hoewel de dieren algemene kenmerken hebben als soort, zijn het individuen en verschilt hun gedrag van dier tot dier. Dat vergeet je wel eens, als je ze zo met z'n allen in de sloot ziet dobberen.'

De app 'Vogel het uit!' is gratis verkrijgbaar voor iPhone en Android. Judy Shamoun-Baranes geeft op 24 mei college tijdens de Universiteitsdag.

Studentenpanel

Rekenkamer Metropool Amsterdam

Amsterdam houdt rekening met jou!

Rekenkamer Metropool Amsterdam

De rekenkamer doet onderzoek naar de beleidsuitvoering van gemeenten in de regio Amsterdam. De onderzoeken gaan over uiteenlopende onderwerpen: van jongerenbeleid tot milieu en van onderwijs tot het beheer van de openbare ruimte.

Denk mee in het studentenpanel!

De rekenkamer wil graag weten wat jouw ideeën en meningen zijn. Daarom start zij een studentenpanel. Dit panel biedt jou een unieke kans om de rekenkamer en het openbaar bestuur beter te leren kennen en je netwerk te vergroten.

Het panel is er niet alleen voor studenten bestuurskunde of urban studies, maar voor iedereen die de stad een warm hart toedraagt - of je nu mode, sociale geografie of psychologie studeert. Je dient in de regio Amsterdam te wonen en te studeren. Ervaring is geen vereiste, motivatie en betrokkenheid des te meer. Het panel start in september 2014. Per jaar zijn er drie bijeenkomsten met afsluitend een gezellige borrel.

Interesse?

Stuur dan voor 31 mei een motivatiebrief met CV naar: *studentenpanel@rekenkamer.amsterdam.nl*.
In juni krijg je bericht of je bent uitgenodigd voor een gesprek.

rma

Rekenkamer Metropool Amsterdam
Frederiksplein 1
1017 XK Amsterdam
www.rekenkamer.amsterdam.nl

STUDENTENKORTING TOT WEL 70%

Internationaal podiumkunstenfestival met meer dan 150 voorstellingen in Amsterdamse theaters en concertzalen.

HOLLAND FESTIVAL

THE CRIMSON HOUSE
LEMI PONIFASIO/MAU

Dans over ons leven met Facebook, bewakingscamera's en de NSA

25 – 26 juni
Stadsschouwburg Amsterdam

NAPOLEON
ABEL GANCE, HET GELDERS ORKEST

Monumentale film uit 1927 met live uitgevoerde filmscore.

15 juni, Ziggo Dome

PLAYING CARDS: SPADES
ROBERT LEPAGE

Hebzucht en roekeloosheid in overweldigend theaterspektakel op 360°–podium.

3 – 5 juni
Westergasfabriek, Gashouder

TWITCHY ORGANS
NICO MUHLY, ONEOHTRIX POINT NEVER

Mix van ragfijne orgelmuziek en ingenieuze elektronische geluidscollages.

4 juni
Orgelpark

PODIUMKUNSTEN

THYESTES
SIMON STONE, BELVOIR, SYDNEY

De gruwelijkste Griekse mythe gevat in eigentijds theater vol liefde, seks en destructie.

23 – 27 juni, Theater Bellevue

GAVRILO PRINCIP
DE WARME WINKEL

Terug naar de vooravond van de Eerste Wereldoorlog in een humoristische, theatrale reconstructie.

19 – 27 juni, Amsterdam Roest, Van Gendthallen

HF

VOLLEDIG PROGRAMMA EN INFO
WWW.HOLLANDFESTIVAL.NL

AMSTERDAM 1 – 29 JUNI 2014

overigens

De Amerikaanse Harvard University introduceert een erecode waarin studenten beloven niet te spieken en zich aan wetenschappelijke integriteitsnormen te houden.

Goed idee! Wetenschappelijke integriteit begint in de opleiding en zo'n code zal bijdragen aan het naleven daarvan.

Roel van Driel
Hoogleraar biochemie

'Onzin! Misschien dat dit op Harvard effect heeft; Amerikanen zijn wel van de plechtige eedaflegging onder de nationale vlag. Maar in Amsterdam zal het niets veranderen. Als de mogelijkheid om te sjoemelen zich voordoet, grijpen sommigen die aan. Als studenten zelf niet kunnen bedenken dat dat fout is, gaat een "papieren" code die morele waarden niet veranderen. Bovendien hebben we de fraude- en plagiaatregeling al om frauderende studenten aan te pakken. De erecode, gekoppeld aan een commissie die toeziet op naleving, komt overgewaaid van beroepsgroepen als artsen en juristen. Daar is zo'n code nodig om het grijze gebied tussen professioneel wangedrag en juridisch aanpakbare delicten te vullen. Hier is geen sprake van op de universiteit, want de fraude- en plagiaatregeling is van toepassing op alle vormen van wetenschappelijk wangedrag. Zelf heb ik nog nooit iemand betrapt op fraude bij tentamens, en ook via collega's hoor ik daar zelden over. Of dat betekent dat het niet gebeurt weet ik niet; het kan ook zijn dat sommige studenten er heel bedreven in zijn.'

Jan Willem Duyvendak
Hoogleraar sociologie

'Daar ben ik het mee eens, een heel goed idee! De verleiding van oneerlijk handelen – spieken, plagiëren, fabuleren – is in de wetenschap groot, zowel voor stafleden als studenten. De enige effectieve en bij de universiteit passende manier om hier iets aan te doen is een versterking van de moraal van docenten en studenten. Ik ben daarom voorstander van een *honor code* voor studenten en voor stafleden, die het grote belang van integriteit verwoordt. Dat past binnen een opvatting van de universiteit waarin studenten niet als passieve consumenten worden aangesproken, maar als leden van een intellectuele en morele gemeenschap. Een gemeenschap waarin stafleden het goede voorbeeld geven door integere wetenschapsbeoefening. Een gemeenschap waarin universitaire bestuurders weer inhoudelijk meedenken met onderzoekers in plaats van de huidige peptalks over competitie, topsectoren, rangordes en excellentie, want dat is funest voor honorabel wetenschappelijk gedrag.'

Jeroen Kluck
Lector water in en om de stad

'Eens! Niet dat zo'n code *an sich* verschil maakt: mensen tekenen vaak voor formaliteiten, zoals het afsluiten van een bankrekening, zonder naar de inhoud te kijken. Maar als je de ondertekening goed aanpakt, door met studenten de inhoud te bespreken en te discussiëren over het belang van wetenschappelijke integriteit, zal het ook beklijven wanneer studenten zelf keuzes moeten maken bij een onderzoeksvak of -stage. Collega-lector Robert Jan de Boer heeft zo'n code ingevoerd bij zijn honorsclass. Bij zo'n kleine groep studenten werkt dat beter dan in een massaal college, waar zoiets al gauw een verplicht nummer wordt. Maar misschien moet je het nog vrijer aanpakken en de code samen met studenten opstellen, na afloop van een werkgroep over integriteit. Dat nodigt uit tot nadenken en zo is de code geen opgelegde formaliteit, maar iets dat echt van de studenten is. Ik zou me daarin vooral richten op wetenschappelijke integriteit en onderzoekshouding. Spieken kan natuurlijk ook niet door de beugel, maar is van een andere orde en niet iets voor in een erecode.' Marieke Buijs

Folia vond

Kleine en grote nieuwtjes van buiten de muren van de Universiteit en Hogeschool van Amsterdam. Zie ook foliaweb.nl/vond. samenstelling Bien Borren

COMMUNICEREN ZONDER ELEKTRONISCHE MIDDELEN

Op de Radboud Universiteit zullen een week lang dagelijks twee mensen zich vrijwillig negen uur laten opsluiten in een glazen ruimte zonder elektronische afleiding, zoals een mobieltje, laptop of tablet. Het project Glassroom is een initiatief van de Nijmeegse Studentenkerk. De pastor heeft gemerkt dat mensen tegenwoordig nog maar weinig face-to-face contact hebben en dat studenten zich meer richten op sociale media. Door dit project willen de initiatiefnemers deze ontwikkelingen doorbreken. Daarnaast is het ook een ludieke manier om de studentenkerk positief te promoten, geven de projectleiders toe.

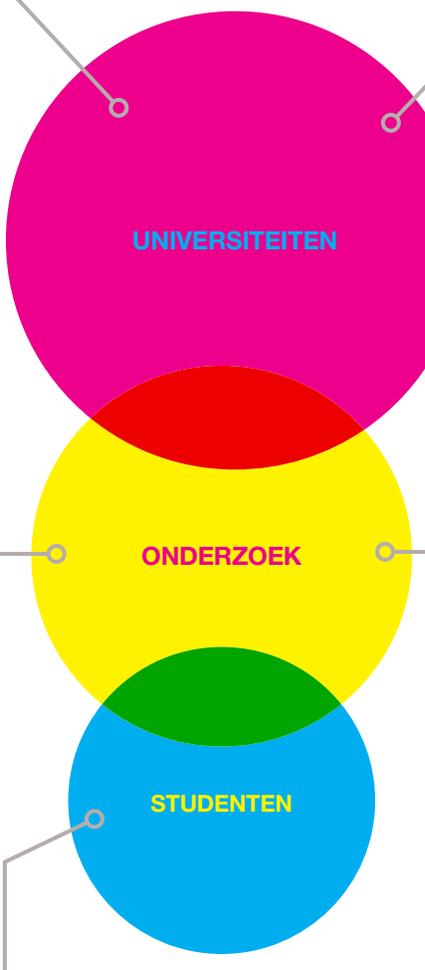
SMELTENDE GLETSJERS ZUIDPOOL NIET TE STOPPEN

Het smelten van de gletsjers op West-Antarctica is niet meer te stoppen, zo melden onderzoekers van de Universiteit van Californië en de NASA in het wetenschappelijk tijdschrift *Geophysicial Letters*. Zij baseren zich op vier decennia aan wetenschappelijk onderzoek. In de afgelopen twintig jaar heeft het ijs 14 tot 35 kilometer aan lengte verloren. Bovendien verliezen de gletsjers contact met het vasteland en zijn er nog maar weinig heuvels om de ijsmassa's op hun plek te houden, waardoor ze nog sneller verdwijnen. Volgens schattingen duurt het nog enkele eeuwen voordat al het ijs in de zee is gestroomd.

AMERIKAANSE STUDENT KRIJGT DRONE IN DE BUS

Een student in Boston kreeg afgelopen week per ongeluk een drone van 350.000 dollar thuisbezorgd. De National Ocean and Atmospheric Administration (NOAA) had acht drones per post opgestuurd naar de Stellwagen Bank Marine Sanctuary in Massachusetts, maar door een foutje van pakketdienst UPS kwam het bij de student in Boston terecht. De jongen plaatste foto's op het internet om zijn verbazing te tonen: 'Did I just get a drone in the mail?'

DUITSE UNIVERSITEIT WIL SNOWDEN EREDOCTORAAT AANBIEDEN

De Universiteit van Rostock in Duitsland wil NSA-klokkenluider Snowden een eredoctoraat toekennen. Dat heeft de faculteitsraad van de filosofische faculteit besloten. Met de onthulling van de NSA-praktijken heeft Snowden een functie van klassieke verlichting vervuld, menen zij. Het definitieve besluit ligt bij de rector en het is onduidelijk of hij zal instemmen met het verzoek. Eerder uitte hij zijn twijfels of Snowden voldoet aan de voor de eretitel vereiste uitstekende wetenschappelijke prestaties. Mocht het toch doorgaan, dan is dit het eerste eredoctoraat ter wereld dat Snowden ontvangt.

STAKING VAN SCHOONMAKERS WERKT BESMETTELIJK

De huidige staking in de schoonmaakbranche kan overslaan naar andere sectoren. Dat concluderen onderzoekers van de Radboud Universiteit in Nijmegen. Volgens hen werkt staken besmettelijk, zowel binnen als tussen bedrijfssectoren. Het risico van besmetting is het hoogst ongeveer een maand nadat de eerste staking is uitgebroken. Voor bedrijven uit dezelfde sector geldt dat hoe meer er gestaakt wordt, hoe groter de kans op imitatie bij een ander bedrijf uit dezelfde sector is. Een staking van leraren in het mbo kan ook docenten op een middelbare school aanzetten het werk neer te leggen.

promoties

DONDERDAG 22/05

10.00 uur: Larissa Hoogsteder - Forensische orthopedagogiek
Coming on Strong. Is Responsive Aggression Regulation Therapy (Re-ART) a Promising Intervention? (Agnietenkapel)

12.00 uur: Marleen Damman – Sociologie
From Employee to Retiree: Life Histories and Retirement in the Netherlands. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Elena Rampanelli – Geneeskunde
CD44, TLR4, TREM-1/DAP12 in Renal Injury, Inflammation and Fibrosis. (Agnietenkapel)

VRIJDAG 23/05

10.00 uur: Daniel Ollendorf - Geneeskunde
Synthesis and Generation of Evidence to Meet Stakeholder Needs in a Pluralistic Health System. (Agnietenkapel)

11.00 uur: Wineke Smid – Psychologie
Sex Offender Risk Assessment in the Netherlands: Towards a Risk Need Responsivity Oriented Approach. (Aula)

13.00 uur: Emma Folmer - Geografie
From Shop Fronts to Home Offices: Entrepreneurship and Small Business Dynamics in Urban Residential Neighbourhoods. (Aula)

14.00 uur: Tom Seijkens – Geneeskunde
From Hematopoietic Stem and Progenitor Cells to Mature Immune Cells in Inflammatory Diseases. (Agnietenkapel)

DINSDAG 13/05

12.00 uur: Jill St. Jacques – Cultural Analysis
Sexual Ambiguity: Narrative Manifestations in Adaptation. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Marrin Whatley – Ecologie
A House of Cards: Patterns of Aquatic Invertebrate Diversity in Agricultural Ditches.(Agnietenkapel)

WOENSDAG 14/05

10.00 uur: Wenty Marina Minza – Sociologie
Growing Up and Being Young in an Indonesian Provincial Town. (Agnietenkapel)

11.00 uur: Harriet Mayanja-Kizza – Geneeskunde
Mycobacterium Tuberculosis and Human Immunodeficiency Virus Type 1 Interaction. Pathogenesis and Disease Modulation in Dual Infection. (Aula)

12.00 uur: Joris de Wind – Economie
Accounting for Time-Varying and Nonlinear Relationships in Macroeconomic Models. (Agnietenkapel)

13.00 uur: Lefteris Sidirourgos – Informatica
Space Efficient Indexes for the Big Data Era. (Aula)

14.00 uur: Dieuwke Sevenster – Psychologie
Fear Memory Uncovered: Prediction Error as the Key to Memory Plasticity. (Agnietenkapel)

Voor uitgebreide informatie zie uva.nl/nieuws-agenda

hora est

Wineke Smid
Psychologie
23 mei, 11.00 uur, Aula

'Recidive inschatten kan beter'

Bevinding 'De Nederlandse aanpak bij beoordeling of een zedendelinquent dwangverpleging nodig heeft, schiet tekort. Nederland laat zich voorstaan op de inzet van uitgebreide rapportages van experts voor die beoordeling, waar landen als Canada en de VS een vragenlijst hanteren. Maar in retrospect blijkt zo'n vragenlijst beter in het voorspellen van de werkelijke recidive van zedendelinquenten over een periode van zo'n tien jaar, dan het expertoordeel. Dat is zonde. Nu verlaten enerzijds mensen die grote kans maken weer de fout in te gaan de gevangenis zonder enige vorm van behandeling, terwijl mensen die weinig risico hebben op recidive, bijvoorbeeld mannen die vastzaten voor het downloaden van kinderporno, maar die geen misbruik en ook geen andere strafbare feiten hebben gepleegd, regelmatig intensief behandeld worden. Wat het recidiverisico bepaalt, is nog onbekend. De vragenlijst informeert naar factoren die zijn gecorreleerd aan recidive. Bijvoorbeeld of het slachtoffer een jongetje was, want mannen die een jongetje misbruiken blijken vaker in herhaling te vallen.'

Moeilijk 'Soms leek het alsof mijn promotieonderzoek nooit af zou komen. Het eerste jaar ging bijvoorbeeld op aan het achterhalen waar strafdossiers lagen en het regelen van toestemming om ze in te zien.'

Leuk 'Dat het toch is gelukt! Althans, dat hoop ik. Ik kan nog steeds niet helemaal geloven dat ik deze week promoveer!' ▮▮▮ Marieke Buijs

Curvers

Wildspellen

Het is ongeneeslijk en vermoedelijk aangeboren: als ik een spelfout zie, voel ik de neiging die te *melden* bij de dader. Dit is slecht voor mijn imago (ik word liever niet geassocieerd met 't fokschaap) en vooral zinloos, omdat de slechte speller gewoon doorgaat met slecht spellen. Heel erg is dat, schijnt. Eerstejaarsstudenten, bijvoorbeeld, kunnen niet spellen: hbo'ers maken 81 fouten per A4 en universitair studenten de helft daarvan, staat in het vorige week verschenen proefschrift van Anouk van Eerden en Mik van Es van de Rijksuniversiteit Groningen. Maar geen nood, twintig uur computertraining zorgt voor twintig procent minder rood in het slagveld. Je vraagt je af wat die onderzoekers nou beweegt. Zijn deze studenten in gevaar? Wat gebeurt er eigenlijk met je als je niet kunt spellen? Voor straf galgje spelen met de mensen van Taalunie? Gaat je toekomst ten onder met het kofschip? Nee. Niets, denk ik. Het enige dat je immers kunt met spellen, is meer spellen. Zeg dit niet tegen de kommaneuker: hij of zij zal je expliqueren dat je sollicitatiebrief representatief moet zijn en heel snel 'degoutant', 'choquant', 'bearnaisesaus' en meer Franse woorden roepen. Mensen die kunnen spellen zoeken altijd iets te gretig manieren om te bewijzen dat spellen onmisbaar nuttig is. Met spellen kun je bijvoorbeeld een goede indruk maken, een Parkerpen winnen bij dictees en een goede indruk maken. Dat leidt dan weer tot werk en levensgeluk enzo. Vooral omdat mensen die goed kunnen spellen ooit besloten dat goed spellen voor iedereen van levensbelang is. Misschien wordt spellen meer en meer gezien als een gedateerde etiquettevorm. Ik kan foutloos spellen, ik weet welke vork de saladevork is, ik weet hoe het heurt. Als je er geen gevoel voor hebt, nou en? 81 fouten lijkt mij geen ongelukje, maar een duidelijke daad van verzet tegen de dwingelandij van de spellingspolitie. Ik moedig de wildspellers op de HvA en UvA van harte aan. Die twintig uur kun je best beter besteden. ▮▮▮ Emma Curvers

Op de bres voor onze privacy

Deze week in *Folia maakt kennis*: een portret van en gesprek met Beate Roessler, ethicus en filosoof. tekst Dirk Wolthekker, foto Danny Schwarz

Concrete problemen of verschijnselen kunnen verbinden met diepere wijsgerige gedachten en theorieën. Die vaardigheid – in zekere zin een vorm van kennisvalorisatie – is heel belangrijk voor hedendaagse filosofen, willen ze zich tenminste staande houden in het universitair bedrijf. 'En Beate kan dat. Heel goed zelfs,' zegt filosoof en hoofddocent Robin Celikates over zijn collega en baas Beate Roessler. 'De veranderende privacynormen van de jeugd ten aanzien van bijvoorbeeld Facebook weet zij theoretisch te duiden en in een context te plaatsen. Zij beschouwt zichzelf bovendien als een *academic citizen*, iemand voor wie de universiteit een plek van politiek handelen is: ze plaatst wetenschap in een politiek krachtenveld. Wetenschap is in de opvatting van Beate niet noodzakelijk datgene wat bestuurders denken dat wetenschap is. De wetenschap is in haar visie autonoom, met een eigen agenda en ethiek.'

Beate Roessler, of Rössler, zoals de officiële spelling van haar naam luidt, is hoogleraar ethiek en geschiedenis van de ethiek aan de afdeling filosofie van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Roessler is eigenlijk al haar hele leven omgeven door de wetenschap en wetenschappers. Zij werd in 1958 geboren in de Duitse universiteitsstad Heidelberg, deed gymnasiumexamen in Tübingen, studeerde Duitse literatuur, protestantse theologie en filosofie aan de prestigieuze universiteiten van Tübingen en Göttingen en studeerde verder in Londen, Oxford en het toenmalige West-Berlijn. Aan de Freie Universität aldaar haalde ze haar 'Paedagogicum' en haar doctorstitel: ze promoveerde er op een dissertatie met de titel *Die Theorie des Verstehens in Sprachanalyse und Hermeneutik. Untersuchungen am Beispiel M. Dummetts und F. D. E. Schleiermachers.*

> *'Beate ziet de universiteit als een plek van politiek handelen'*

Naar goed Duits gebruik was de doctorstitel *an sich* nog niet voldoende voor een echte wetenschappelijk carrière: er volgde nog een zogenoemde 'Habilitation' – een soort postdoc-positie – aan de Universiteit van Bremen. Na enige docentschappen in Duitsland kwam ze naar de UvA, waar ze eerst hoofddocent werd en vervolgens gewoon hoogleraar. Tussendoor bekleedde ze de Socrates-leerstoel in Leiden. Om nog maar te zwijgen van haar talrijke kwaliteitspublicaties in wetenschappelijke en publieksmedia en het bestuurswerk dat ze verricht buiten de UvA. Zo zit ze onder meer in de board van de Amsterdam Platform for Privacy Research (APPR). Niet zo vreemd, want Roessler springt vanuit ethisch-filosofisch perspectief steevast in de bres voor onze privacy. Daarover schreef ze in 2001 het gezaghebbende boek *Der Wert des Privaten* over het belang van en het recht op een privésfeer, dat iedereen volgens Roessler heeft. Inmiddels zijn we vele jaren verder en in het Facebooktijdperk beland. 'The age of privacy is over,' zei Facebookbaas en post-privacygoeroe Marc Zuckerberg een paar jaar geleden eens tijdens een lezing over zijn bedrijf. Zo'n uitspraak zou je uit de mond van Roessler niet snel horen, integendeel. Tijdens een gesprek afgelopen januari met Wim Brands in het radioprogramma *OBA Live* zei ze de camera op haar computer met een pleistertje te hebben afgeplakt en het schrijven van privacygevoelige mails te vermijden.

Over het Amerikaanse afluisterprogramma PRISM, vorig jaar door toedoen van Edward Snowden onthuld, zei Roessler in *Trouw*: 'Met een complexe staat komt een complexe bureaucratie. Die is onmisbaar voor een welvaartsstaat. Maar burgers op zo'n schaal bespieden gaat veel

Folia maakt kennis

verder dan het bijhouden van de noodzakelijke gegevens om belastingen en sociale voorzieningen goed te regelen. Het probleem met PRISM is dat iedereen bespied kan worden, ook als je niet verdacht bent. Dat raakt aan de fundamentele voorwaarde voor het functioneren van een rechtsstaat: de notie dat je onschuldig bent tot je schuld bewezen wordt. Deze onschuldpresumptie wankelt en dat is zonder meer rampzalig.'
Wie denkt dat dit allemaal de ver-van-mijn-studentenbed-show is moet zijn licht eens opsteken bij Katrin Schulz, hoofd onderwijs bij de afdeling wijsbegeerte. 'Beate houdt privacykwesties heel nauwlettend in de gaten,' zegt ze. 'Zo maken wij bijvoorbeeld gebruik van het Ephorus-programma om plagiaat en fraude in papers op te sporen. Dit programma kan ook studentgegevens opslaan en dus een inbreuk betekenen op de privacy van studenten. Dat is iets wat zij niet wil en heeft dus ook haar aandacht. We zijn nu aan het uitzoeken of en hoe de privacy van studenten wordt geschonden. Mocht dat zo zijn, dan wil Beate daar iets aan doen. Zij is een baas die taken delegeert, maar zeker geen verantwoordelijkheden.'

Op 21 mei zendt *Folia Radio* een interview uit met Beate Roessler. Aan de orde zullen komen de ethiek van de wetenschap, wetenschap in Duitsland en Nederland, privacy in het post-privacytijdperk en het 'verdwijnrecht' dat Google van de rechter zou moeten respecteren. Te beluisteren via AmsterdamFM, in de ether op 106.8 en op de kabel op 103.3, tussen 16.00 en 17.00 uur. Vanaf de volgende dag terug te luisteren via foliaweb.nl/radio. De uitzending is op zaterdagmiddag 15.00 uur terug te zien op Salto TV. Daarna via salto.nl

LOVE IT...
MET AL JE
VRIENDEN IN
ACTIE KOMEN
KOM OOK IN ACTIE
CHECK FIGHTCANCER.NL
Fight
FIGHT CANCER IS PART OF
KWF KANKERBESTRIJDING
Love life. Fight cancer.

DEBATTEN • LEZINGEN
ELKE DONDERDAG • 17.00 UUR
AANMELDEN VIA AAC.UVA.NL/AGENDA
AMSTERDAMSE ACADEMISCHE CLUB
22 MEI • LEZING
JACOB CORNELISZ. VAN OOSTSANEN
(1475-1533). DE EERSTE KUNSTENAAR-
ONDERNEMER VAN AMSTERDAM
Oudezijds
Achterburgwal 235
1012 DL Amsterdam
020 - 52 515 70
aac.uva.nl

–
betaal slechts
€10 met de
sprintpas van de
stadsschouwburg
ssba.nl
–
DE ENTERTAINER
van john osborne regie eric de vroedt
toneelgroepamsterdam
17 t/m 31 mei
stadsschouwburg amsterdam
(020) 624 23 11 | tga.nl

Folia maakt
kennis...
...met Beate
Roessler
hoogleraar Wijsbegeerte UvA
Woensdag 21 mei tussen 16.00 en
17.00 uur in de OBA (Oosterdokskade 143)
Live te beluisteren op AmsterdamFM
(106.8 in de ether en 103.3 op de kabel)
Vanaf 22 mei terug te luisteren op
www.foliaweb.nl
28 mei • Rens Vliegenthart
hoogleraar Communicatiewetenschap UvA
Hogeschool van Amsterdam
Universiteit van Amsterdam
oba
Folia het platform voor hoger opgeleid Amsterdam
Amsterdam FM.nl de stem van de hoofdstad

GGD
Amsterdam
De GGD Amsterdam is voorjaar 2014
een onderzoek gestart naar een nieuw
vaccin tegen het humaan papillomavirus
(HPV). Wij zoeken daarom
jonge mannen
(16-26 jaar oud)
die als vrijwilliger hieraan willen deelnemen. HPV is een virus dat
genitale wratten en kanker kan veroorzaken. Het betreft een
vergelijkend onderzoek tussen het bestaand HPV vaccin Gardasil en
een nieuw HPV vaccin. De helft van de deelnemers krijgt Gardasil, de
andere helft het nieuwe vaccin. Wij zoeken gezonde heteroseksuele
mannen die met maximaal 5 vrouwen seksueel contact hebben gehad.
Deelnemers krijgen een onkostenvergoeding van € 160 voor deelname
aan het onderzoek (inclusief reiskosten).
Overweeg je deel te nemen? Bel dan met de verpleegkundige van
de GGD: 020 555 5792 of mail naar hpv-vaccin@ggd.amsterdam.nl

illustratie Denise van Leeuwen

In deze serie beschrijft Alie Boudount het studiejaar 2002-2003, een periode waarin hijzelf en Nederland op drift waren.

Rwezna

Deel 25 Waarin ik veel gemeen blijk te hebben met Robs vriendin

In de hal van de universiteit haalde ik waterige koffie van vijf duppies uit de automaat. Thuis bereidde ik koffie in een hoge rode emaillen kan, waar ik naast kokend water, zelfgemalen bonen en suiker ook een afgebroken stuk kaneel en één peperkorrel bij stopte. Op het vuur liet ik het vocht tot de juiste smaak inkoken. De emaillen kan met roestplekjes, zoals lieflijke moedervlekjes in een vrouwenhals, had ik van de markt in Kassita. Ik zette het bekertje van geribbeld bruin plastic op de grond van de universiteitstuin en haalde mijn sigarettenpakje uit het voorvakje van mijn rugtas. De tweede werkgroep 'Grote stad' zou over een uur beginnen – inclusief academisch kwartiertje: vijf kwartier. Op tijd van huis vertrokken.
'Vuurtje?' Ik keek op. Het meisje van Rob, Abu Zjazja en de werkgroep. Ik blies de rook een andere kant uit. 'Dank je.'
Ze zette een vlam in een eigen sigaret.
'Rwezna.' Een naam die ik lang niet meer had gehoord. Uit de mode geraakt. Mijn overgrootmoeder heette Rwezna. Haar had ik nooit gekend. In het huis van mijn grootouders hing in hun slaapkamer een zwart-witfoto. De vrouw was een familieheilige. Ze had het leven van haar man en zoon – mijn opa – gered. In Marokko werd het gedorste graan onder de grond bewaard, zoals knaagdieren deden. Een graanhol. In de harde steengrond werd met een pikhouweel een diepe ruimte geslagen, waarin de zaden werden bewaard. Het graanhol werd met leem gedicht. De opgetrokken leembollen naast boerenhuizen deden aan een marslandschap denken. De zuurstof trok uit de holen en de azotische omgeving kon het graan tot in de eeuwigheid zonder rot conserveren.
Op een dag maakte mijn overgrootvader een leembol kapot. Hij liet zich door zijn zoon met een touw in het hol zakken. Hij schepte graan in een mand en voelde zich licht worden in het hoofd. Hij verloor het bewustzijn. Zijn zoon sprong de diepte in. Ook hij raakte bedwelmd door de stikstof. Rwezna schreeuwde om hulp en ging haar man en kind achterna. In het graanhol bond ze het touw om het middel van haar zoon en liet de toegesnelde kracht hem omhoog trekken. Ze deed hetzelfde bij haar man en vervolgens zichzelf. Iemand deed ranzige boter in de monden van de levenloze lichamen, dat ze deed kokhalzen. Familie en andere gasten raakten de fotolijst van Rwezna vaak kort aan.
'Alie,' zei ik zonder uitgestoken hand. 'Koffie?'
Rwezna schudde haar hoofd.
'Zou ik ook niet doen.' En ik trok een vies gezicht.
Ik merkte een lichte zenuw in het lijf. Zou ze over een paar weken geleden beginnen?
Van mijn broer Allal had ik geleerd dat Marokkaanse meisjes van het achterdochtigste soort waren. Helemaal jegens de Marokkaanse man.
'Ze hebben bij iedere Marokkaan het gevoel dat hij iets van haar wil. En anders zal ze het idee hebben dat hij haar de les wil lezen.' Ik had Allal gevraagd hoe hij aan al die Marokkaanse contacten kwam. 'Stel nooit vragen,' antwoordde hij. 'Maar vertel, dan praten ze vanzelf terug.'
'Ik kom uit Kassita. Ken je dat?'
Ze knikte. 'Ik uit Marjoe.'
Het gehucht naast mijn geboortedorp.

Alie Boudount (Marokko, 1984) woont sinds zijn vierde in Nederland. Hij studeerde aan de HvA en de UvA. Hij is vrijgezel, woont in Amstelveen en werkt in Amsterdam als parkeerwacht.

prikbord HvA

ideëen voor deze rubriek: redactie@folia.nl

DT Zonne-energie

De HvA start samen met netbeheerder Alliander en Mitsubishi een pilot om de opslag van zonne-energie te verbeteren. Katrien de Witte, programmamanager bij Cleantech, gaat het HvA-gedeelte van de pilot leiden. Doel is te testen hoe huishoudens het teveel aan opgewekte zonne-energie zelf in de batterij van hun elektrische auto kunnen bewaren. Nu wordt het overschot vaak terug geleverd aan het energienet; deelnemers aan de pilot worden hopelijk sterker zelfvoorzienend. Studenten en onderzoekers van HvA Cleantech gaan het onderzoek, het businessmodel en de ervaringen van gebruikers monitoren.

DOO Lectoraat

De HvA start binnenkort een lectoraat om de doorstroom tussen het vmbo, het mbo en het hbo te onderzoeken. Die doorstroom blijkt de afgelopen jaren spaak te lopen. Mbo'ers haken in het hun hbo vaak vroegtijdig af, waardoor talent onbenut blijft. Tot nu toe was onderzoek naar onderwijs veelal gericht op het primair en voortgezet onderwijs, terwijl het nieuwe lectoraat naar het beroepsonderwijs gaat kijken. 1 september wordt gestart met de voorbereiding van het lectoraat, dat uiteindelijk met aanbevelingen voor betere doorstroom moet komen.

HvA Lerarenbeurs

Docenten binnen het hbo die een bachelor- of masteropleiding willen volgen, kunnen nog tot en met 31 mei een aanvraag indienen voor een lerarenbeurs. Daarmee komen ze in aanmerking voor vergoeding van collegegeld, reiskosten en studiemiddelen. Ook kosten die de werkgever maakt voor vervanging kunnen voor een deel worden vergoed. Op duo.nl vind je de volledige toelichting, voorwaarden en bedragen. Verder staat op het intranet van de HvA informatie over welke opleidingen in aanmerking komen en hoe vervanging geregeld wordt.

HvA Grijs Goud

Op 22 mei is de lancering van de nieuwe netwerkgroep Grijs Goud, speciaal voor HvA-medewerkers op leeftijd. De groep wil aandacht vragen voor de positie van oudere werknemers en zich inzetten voor duurzame vitaliteit op het werk. Hoe zorg je ervoor dat je gezond en vitaal de eindstreep haalt? En hoe zorgt de HvA ervoor dat jonge werknemers over 25 jaar nog net zo ambitieus en vitaal zijn? Tijdens de lancering is er onder meer een lezing door Joop Zinsmeister. Het programma duurt van 15.00 tot 17.00 uur in gebouw Leeuwenburg, zaal C.1.05

DOO Krachtvoerlezing

Op dinsdag 27 mei is er weer een Krachtvoerlezing, deze keer door emeritus hoogleraar orthopedagogiek Luc Stevens. In zijn lezing 'Het zijn de leerlingen die ons uitzicht kunnen bieden' constateert Stevens dat onderwijs te veel is ingericht vanuit het aanbod, waardoor leerlingen zelf soms over het hoofd worden gezien. Daarom moeten we kritisch naar het instructiemodel kijken, minder onderwijs geven en meer samen met de leerling onderwijs máken. De lezing met aansluitend een discussie vindt plaats van 16.00 tot 18.00 uur in de Kohnstammzaal. Toegang is gratis. Voor meer info en inschrijven, check hva.nl/kenniscentrum-doo.

DBSV Damloop

De HvA en Le Champion, organisator van de Dam tot Damloop, gaan een vijfjarig onderzoek doen naar gezondheid in relatie tot de hardlooptocht. Onder leiding van HvA-lector Marije Baart de la Faille gaat men kijken welke invloed het lopen op het leven van de deelnemers heeft. Ook de leefstijl van de deelnemers, voor en na de loop, wordt daarin meegenomen. Doel is om over vijf jaar meer kennis te hebben over hoe deelnemers zich voorbereiden op dergelijke lopen, hoe dat beter kan en hoe jaarlijkse sportevenementen bijdragen aan een gezonde leefstijl.

HvA Kanen

Vanaf 22 mei kun je wekelijks Kanen bij de Amstelcampus! 'Kanen bij' is een concept waarbij je aan lange tafels voor minder dan tien euro kan genieten van maaltijden vanuit de foodtrucks van lokale leveranciers. Na eerder bij het IJ en op de Ten Katemarkt te hebben gestaan, staat de markt vanaf deze week elke donderdag van 16.30 tot 22.00 uur bij het Kohnstammhuis. Met de wekelijkse foodmarket moet de Amstelcampus een ontmoetingsplaats worden waar buurtbewoners, studenten en medewerkers bij elkaar aanschuiven.

DEM Entrepeneurship Day

Is het iets voor jou om te gaan ondernemen? Heb je een business-idee en overweeg je een eigen bedrijf te starten? Kom dan op donderdag 22 mei naar de Entrepreneurship Day, een dag waar studenten kunnen kennismaken met verschillende aspecten van ondernemerschap. Het programma vindt van 9.30 tot 18.00 uur plaats op de begane grond van het Kohnstammhuis. Ga voor meer informatie of om je aan te melden naar ace-amsterdam.org/entrepreneurshipday.

prikbord UvA

ideëen voor deze rubriek: redactie@folia.nl

FdR WRR

Bijzonder hoogleraar mensenrechten en oud-minister van Justitie Ernst Hirsch Ballin (1950) wordt lid van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), een belangrijk adviesorgaan van de regering. De CDA'er keerde zich in 2010 openlijk en fel tegen de gedoogconstructie die zijn partij in het VVD-CDA-kabinet van Mark Rutte aanging met de PVV. Hirsch Ballin is behalve bij de UvA werkzaam aan de Universiteit van Tilburg. Daar is hij hoogleraar Nederlands en Europees constitutioneel recht. Hirsch Ballin studeerde en promoveerde aan de UvA.

FEB Rekenen

De economie is in diepe crisis en dat roept vragen op als 'waarom zagen zoveel economen de crisis niet aankomen?', 'waarom geven economen verschillende antwoorden op de vraag hoe de crisis moet worden beëindigd?' en 'wat is eigenlijk de waarde van economische wetenschap?' Daarover heeft UvA-econoom Ed Westerhout, eveneens werkzaam bij het CPB en onderzoeksnetwerk Netspar, een boek geschreven met de welluidende titel *Economen kunnen niet rekenen*. (AUP, € 19,95). Ondanks de titel van zijn boek stelt Westerhout dat de waarde van de economische wetenschap heel groot is.

AUC Kunstknooppunt

Het Amsterdam University College (AUC) op Science Park zal als 'kunstknooppunt' deelnemen aan het Open Ateliers Weekend Oost op 24 en 25 mei. Het thema is 'kunst en science', een thema dat goed past bij het architectuurprijs-winnende AUC-gebouw. Met het thema wil de organisatie een brug slaan tussen het Science Park en de omliggende woonwijken. Tijdens dit weekend zullen allerlei kunstenaars hun werk exposeren in het AUC. De bedoeling is dat er een artistieke dialoog ontstaat tussen de kunstenaars en het AUC. Meer info: openateliersoost.nl

AMC VUmc

AMC en VUmc hebben vorige week hun visie op de voorgenomen alliantie gepresenteerd. Hierin schetsen zij hun samenwerkingsambities. Onderdeel van de visie is een verdeling van soorten zorg, onderzoek en onderwijs over de locaties van beide medisch centra: zorg en onderzoek rond bijvoorbeeld trauma's, vrouw/kind en hart/vaten worden in Zuidoost geconcentreerd, zorg en onderzoek rond oncologie, neurologie en bewegen gaan naar de De Boelelaan. Rond de wens tot een bestuurlijke fusie valt op dit moment nog geen nieuws te melden.

UB Toekomst

Op 26 mei wordt er een debat georganiseerd met als thema 'de bibliotheek van de toekomst'. Aanleiding is het feit dat de UB zich bezint op haar toekomstige dienstverlening nu er een aantal bibliotheekprojecten aan de UvA wordt of zal worden uitgevoerd, zoals een nieuwe campusbibliotheek op het REC en op het BG-terrein. Daarnaast ontstaan er voor wetenschappers nieuwe publicatievormen in het 'open domein'. Locatie: Academische Club, aanvang 16.00 uur. Aanmelden via de agendaportal van de UvA-site. Presentatie: Gerard Nijsten.

UB Kees Jan Brons

Kees Jan Brons was veertig jaar docent geschiedenis van de wijsbegeerte aan de UvA. Zijn zeventigste verjaardag is aanleiding voor een symposium en een kleine expositie in de UB onder de titel *Kees Jan Brons. Zijn inspiratiebronnen uit de geschiedenis van de filosofie*. De mini-expositie biedt een overzicht van de filosofen die Brons hebben geïnspireerd en die behoren tot de klassieke werken van de filosofie. Ook is er aandacht voor zijn eigen publicaties. Locatie: bibliotheek wijsbegeerte/mediastudies, derde verdieping E-gebouw, Singel 425.

Studenten Microagressie

#itooamuva
#itooamuva
#itooamuva

Op 21 mei organiseert Amsterdam United een masterclass over microagressie op de UvA. Studenten die tot een culturele of etnische minderheid behoren zouden zich vaak niet gehoord voelen en geregeld te maken hebben met vooroordelen en stereotyperingen. De (foto)campagne #ITooAmUvA stelde de dagelijkse ervaringen van studenten met een andere cultureel-etnische achtergrond aan de orde. Naar aanleiding van die campagne wordt de masterclass georganiseerd. Wat is microagressie precies en hoe reageer je erop? Locatie: Doelenzaal UB. Aanvang: 18.30 uur.

UvA-VU FNWI

UvA en de VU starten op 1 september 2014 een gezamenlijke bacheloropleiding natuur- en sterrenkunde. De opleidingen werken al samen. Na scheikunde is dit de tweede bachelor die gezamenlijk wordt aangeboden. De nieuwe opleiding wordt gefaseerd ingevoerd. Studenten die al met hun opleiding bezig zijn, maken die af bij de instelling van inschrijving. Door de gefaseerde invoering is pas in 2016 de gehele opleiding van UvA én VU. Studenten volgen dan college op Science Park; onderwijs wordt verzorgd door docenten van beide universiteiten.

wasdom

Op zoek naar meer verdieping

Lamyae Aharouay

Leeftijd 23 (geboren op 3 juli 1990)
Beroep Columnist en redacteur BNR Nieuwsradio
Studie Communicatiemanagement (HvA)
Afgestudeerd 2011
Docent 'Michel Franken, een docent die heel streng op taalfouten lette, maar verder erg sympathiek was. Maakte je bij hem vijf spelfouten, dan kreeg je een drie.'
Locatie 'Ik had les in het gebouw van de economie- en managementopleidingen in de Bijlmer. Een mooie plek en lekker gelegen; vooral de Bijlmerpoort is supergezellig.'
Café 'We kwamen heel vaak bij het Douwe Egberts-café op station Bijlmer, dat was toen echt een studentenplek.'
Afknapper 'Tijdens het schrijven van mijn scriptie liep ik ook stage en had ik het eigenlijk veel te druk. Toen bleek dat ik mijn scriptie niet kon uitstellen en omdat ik toch al het onderzoek al had gedaan, heb ik het hele ding in vier of vijf dagen geschreven, met alleen korte onderbrekingen voor eten en slapen.'

Ze wilde lobbyist worden, maar werd verliefd op de journalistiek: Lamyae Aharouay. tekst Julie de Graaf / foto Bob Bronshoff

'Ik was zeventien toen ik ging studeren en koos communicatiemanagement, omdat dat me wel leuk leek. Nu zie ik pas in hoe moeilijk het is om op die leeftijd een goede studiekeuze te maken. Je hebt alleen je middelbareschooltijd achter de rug en nog niet echt de kans gekregen om te ontdekken wat je interessant vindt of welke richting je later op wilt. Tijdens mijn studie vond ik communicatiemanagement een redelijk algemene, maar leuke opleiding. Nu ik ouder ben en werkervaring heb opgedaan, beschouw ik het juist als een fout dat ik voor zo'n brede studie heb gekozen. Natuurlijk, je kunt er best veel mee, maar iedereen kan het gaan studeren en 'communicatiemanager' worden. Ik heb verdieping en de mogelijkheid om me te specialiseren gemist.
Tijdens mijn studie kregen we een vak over *public affairs* en lobby. Het Binnenhof heeft altijd een soort magische aantrekkingskracht op mij gehad, dus de combinatie van communicatie en politiek sprak me erg aan. Ik liep stage op de public affairs-afdeling van een groot communicatieadviesbureau en raakte steeds enthousiaster over die richting. Ik bedacht me dat het voor een lobbyist goed is om te weten wanneer iets nieuws is, hoe je het kunt herkennen en het vervolgens kunt *framen* om jouw boodschap mee te geven. Daarom heb ik tijdens mijn afstuderen een extra stage gelopen, bij BNR Nieuwsradio. Ik kwam terecht op een kleine redactie waar je als stagiair zo ongeveer vanaf de eerste dag als volwaardig redactielid meedraait. Ik werd er enorm in het diepe gegooid en daar ben ik ze heel dankbaar voor, want ik heb er veel geleerd en werd al snel verliefd op de journalistiek. Het plan om lobbyist te worden liet ik varen. Als journalist krijg je betaald om je nieuwsgierigheid te bevredigen, dat is toch geweldig? Ik heb natuurlijk geen opleiding journalistiek gedaan, maar ik ben ervan overtuigd dat het voor een journalist het belangrijkste is om nieuwsgierig te zijn; de rest leer je wel in de praktijk.
Na mijn stage vroeg BNR of ik wilde blijven. Mijn plan was eigenlijk om na het afronden van communicatiemanagement door te studeren, maar ja, een studie is duur en het werk bij BNR vond ik heel leuk. Ik besloot me in te schrijven bij de KvK en een jaar lang te freelancen om te kijken hoe dat zou bevallen. Dat jaar verliep goed, maar ik merkte dat ik toch op zoek bleef naar meer verdieping. Daarom besloot ik in 2012 weer te gaan studeren en schreef me in voor de pre-master politicologie aan de UvA. Ik wilde iets meer vat krijgen op de theorieën achter het politieke stelsel en zocht de intellectuele uitdaging die ik bij communicatiemanagement gemist had. De studie beviel goed, maar ondertussen werkte ik nog steeds voor BNR en die combinatie werd iets te veel van het goede. Toen ook nog het vak statistiek om de hoek kwam kijken, vond ik het wel mooi geweest. Ik zou het toch niet redden om de pre-master in een jaar te halen en ben gestopt. Dat betekent trouwens niet dat ik mijn interesse heb opgegeven. Ik vind het nog steeds leuk om een boek te lezen over de ontwikkeling van het politieke stelsel, maar ik hoef er niet meer per se een diploma bij te hebben.'

stage

Naam Daniëlle Blomsma (23)
Studie Fysiotherapie (HvA)
Stage Zorginstelling Cordaan
Verdiensten € 150,- per maand
Sterren ★★★★☆

'Het leukste aan mijn stage vind ik de doelgroep. Ik werk in een dagcentrum voor mensen met een ernstige meervoudige beperking. De meeste hebben zowel een lichamelijke als een verstandelijke beperking. Ik word elke dag weer blij als ik die mensen zie! Het grote verschil met fysiotherapie bij 'gewone' patiënten, is dat die kunnen zeggen waar ze last van hebben. Onze patiënten kunnen meestal niet of nauwelijks praten. We moeten dus zelf door goed te observeren bepalen hoe hun lichamelijke gesteldheid is. Vervolgens kiezen we een behandeling die ervoor zorgt dat de patiënten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen functioneren. Ik ga dan bijvoorbeeld met ze zwemmen, of fietsen op een speciale fiets. Het is de bedoeling dat zo'n activiteit voor de patiënt niet alleen heilzaam, maar ook leuk is. De meeste behandelingen liggen al vast, maar ik probeer de laatste tijd ook weleens zelf iets uit.
Ik vind het leuk om samen te werken met een heel diverse groep mensen, onder wie een logopedist, een ergotherapeut en een muziektherapeut. Ook over mijn twee begeleiders ben ik tevreden, al had ik had op iets meer sturing gehoopt. Maar misschien heb ik daar zelf ook te weinig om gevraagd.
In september moet ik opnieuw ergens stage lopen. Het liefst zou ik dan iets met sport en gehandicaptenzorg doen, bijvoorbeeld met paralympische atleten. Als dat niet lukt, ga ik mijn stage in een ziekenhuis doen. Het leuke daaraan is dat je mensen echt beter kunt maken.'
Yannick Fritschy

toehoorders

Hoorcollege programmeren en numerieke wiskunde door Noud van Giersbergen, vrijdag 16 mei, 11.00 uur, Roeterseiland. tekst en foto's Yannick Fritschy

Studenten ongeveer 40
Laptops 0
Studenten per laptop Warning: Divide by zero. Ans = Inf.
Scrabblewoorden stringmanipulatie, concatenation, pakket=struct

Rond elven beklimmen jonge econometristen de steile tribunes van collegezaal P-227. Gezellig keuvelend gaan ze allemaal dicht bij elkaar zitten. Wat meteen opvalt is het volledige gebrek aan laptops, terwijl we toch echt bij een college programmeren zitten. De groep is echter te groot voor een interactieve les, zodat docent Noud van Giersbergen genoodzaakt is de kneepjes van het programmeervak in een hoorcollege over te brengen. En dat valt niet mee. Veel studenten hebben moeite om hun aandacht te vestigen op de ingewikkelde codes die op het grote scherm verschijnen. Van Giersbergen laat zich niet uit het veld slaan en legt uit hoe je er bijvoorbeeld voor kunt zorgen dat een wachtwoord hoofdlettergevoelig is, maar een gebruikersnaam niet. Dat hij zelf ook af en toe een foutmelding krijgt, leidt hier en daar tot gegniffel bij de studenten die bekend zijn met het scala aan *errors* dat het programma MATLAB kan produceren. Vlak voor de pauze laat de docent echter zien dat je ook lol kunt hebben met de software. Wanneer je namelijk alleen het woord *why* intypt, krijg je een willekeurig antwoord als '*for the love of a bald and terrified mathematician.*' De studenten waarderen het staaltje programmeerhumor, maar blijven moeite houden het college te volgen. Dat blijkt ook uit de matige respons die Van Giersbergen krijgt als hij een vraag de zaal in werpt. Zelfs wanneer hij een tipje van de tentamensluier oplicht, is de aandacht tamelijk laag. Dat ligt niet aan de kwaliteiten van de docent, die alles rustig en helder uitlegt. De stof leent zich alleen niet voor een hoorcollege en de meeste studenten zien programmeren duidelijk als een noodzakelijk kwaad.

Isabelle Slot (18)
Econometrie

'Ik hou niet van werken met computers, daarom vind ik dit vak niet zo leuk. Ik vind het ook best moeilijk, maar nog wel te doen. Het is alleen lastig om je aandacht bij het college te houden. Het is niet eenvoudig om deze stof op een leuke manier te brengen. Volgende week hebben we het tentamen. Ik heb daar weinig vertrouwen in.'

Melchior Mattens (19)
Econometrie

'Ik vind sommige delen van dit vak best interessant en het is heel belangrijk om iets over programmeren te leren. De stof is alleen tergend saai en een hoorcollege is niet de geschikte manier om het over te brengen. De docent kan behalve een paar grapjes weinig toevoegen aan wat er al op de slides staat. Het programmeren zelf lukt me wel, maar ik vind het niet leuk. Andere vakken vind ik veel leuker.'

Terence Nguyen (19)
Econometrie

'Ik vind dit vak interessant en leuk, maar ook moeilijk. Ik moet er wel hard voor leren. Het hoorcollege helpt me om de Engelse termen te begrijpen. In het algemeen vind ik programmeren behoorlijk frustrerend. Als je het eenmaal kunt, is het heel makkelijk, maar vaak maak je toch ergens een fout en dan is het heel moeilijk om die te vinden.'

cover
Pascal Tieman

colofon

Weekblad voor de HvA en UvA *Folia Magazine* is in 2011 voortgekomen uit *Folia* (1948) en *Havana* (1996).
Redactieadres Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD Amsterdam, telefoon 020-5253981, e-mail: redactie@folia.nl
Hoofdredacteur Jim Jansen
Chef redactie Mirna van Dijk
Art director Pascal Tieman
Redactie (print/web) Sunny de Blok, Bien Borren, Marieke Buijs, Mina Etemad, Yannick Fritschy, Wim de Jong, Henk Strikkers, Stephan Vegelien, Clara van de Wiel, Dirk Wolthekker
Aan dit nummer werkten mee Asis Aynan, Alie Boudount, Bob Bronshoff, Emma Curvers, Fred van Diem, Vera Duivenvoorden, Julie de Graaf, Marc Kolle, Denise van Leeuwen, Danny Schwarz, Mats van Soolingen, Won Tuinema, Bas Uterwijk, Tjebbe Venema
Eindredactie Mirna van Dijk, Cecile Elffers
Correctie Cecile Elffers
Opmaak Pascal Tieman, Carl Zevenboom
Uitgever Stichting Folia Civitatis
Redactieraad Wouter Breebaart, Ilse Duijn, Linda Duits, Jurriaan Gorter, Jaap Kooijman, Sebas Veeke
Bestuur Damiaan Denys, Sarah van Ierlant, Ad Korf, Geleyn Meijer, Freek Rebel, Alexander Rinnooy Kan (vz), Janny Ruardy
Secretariaat Stephanie Gude (projectbegeleider)
Zakelijke leiding Paul van de Water
Drukker Roularta Printing, Roeselare België
Advertenties Bureau van Vliet, Zandvoort, 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.nl
Voor advertenties binnen UvA en HvA: paul@folia.nl

Folia Magazine probeert altijd de rechthebbenden van fotomateriaal te contacteren. Bent u rechthebbende en hebben wij u niet kunnen bereiken? Mail dan naar redactie@folia.nl.

(advertentie)

CREA
cultureel studentencentrum

zomercursussen

leef je uit!

Vijf zomerdagen lang intensief bezig zijn met dans, muziek, theater, multimedia, fotografie, beeldend, literatuur of film. Naast de cursus zijn er ook workshops en is er een avondprogramma.

lees meer: crea.uva.nl

inschrijven

Op de website vind je uitgebreide cursusbeschrijvingen. Je favoriet gevonden? Schrijf je dan in via de website of bij het secretariaat (ma t/m vr 9:00 - 17:00).

CREAmsterdam

CREAmsterdam

www.crea.uva.nl

de lezer

In de rubriek 'de lezer' blikt wekelijks iemand terug op het vorige nummer. Wil jij diegene een keer zijn? Meld je dan aan via redactie@folia.nl.

NIENKE SCHLETTE (23), MASTER SOCIALE WETENSCHAPPEN (UvA)

'Ik blader *Folia* af en toe door en lees dan de artikelen die me op het eerste gezicht aanspreken. Dit nummer heb ik nog niet in detail gelezen, maar de cover maakt me nieuwsgierig. Ik ben heel benieuwd naar het verhaal achter deze mooie jonge vrouw en haar alcoholverslaving. Ik lees sowieso graag persoonlijke verhalen over studenten. Dat ik antropologie heb gedaan als bachelor heeft daar ongetwijfeld mee te maken. Het artikel over de piloot spreekt me dan weer niet aan. Niet omdat het wetenschappelijk is, daar houd ik wel van, en ook niet omdat het over de HvA gaat. Ik selecteer voornamelijk op onderwerp en dit is gewoon niet mijn hoek. Het stuk over Facebook is mij daarentegen op het lijf geschreven. Het behandelt een interessant wetenschappelijk vraagstuk en heeft ook nog eens betrekking op je eigen leven. Ik vind het sowieso goed dat *Folia* academische en persoonlijke onderwerpen combineert, hier zelfs in één artikel. Van opiniestukken vind ik dat ze nogal variëren in niveau, maar het is goed dat ze af en toe aanleiding geven tot discussie. Bij 'Folia maakt kennis' is het jammer dat er zo vaak grijze mannen in staan. Ik zou het eerder lezen als er een jonge vrouw wordt geïnterviewd. Behalve als het een sociaal wetenschapper is, dan mag het ook een grijze man zijn. In het algemeen vind ik dat *Folia* er redelijk goed in slaagt iedereen aan te spreken. Het is fijn dat de persoonlijke verhalen vaak wat langer zijn dan de rest, zodat die wat meer de diepte ingaan.' III

tekst en foto Yannick Fritschy

deining

'Mijn ouders wilden graag dat ik bij een studentenvereniging zou gaan, maar dat was echt niks voor mij. Ik kende niemand. En dus ging ik alleen uit eten, alleen naar de film, alleen naar de disco.' Singer-songwriter **LUCKY FONZ III** (Otto Wichers) was naar eigen zeggen een beetje eenzaam toen hij vanuit Nijmegen naar Amsterdam kwam om communicatiewetenschappen te studeren, in *Het Parool*.

'Toen ik mijn situatie schetste aan een econoom, noemde hij me financieel ongeletterd. Dat ben ik misschien inderdaad. Mijn studieschuld is zo hoog, dat ik in dit tempo wel zeventig jaar over het terugbetalen zou doen.' Journalist en auteur **PAULINE BIJSTER** is 31 en leent nog steeds geld van haar moeder als ze aan het eind van de maand niet rondkomt, schrijft ze in *Volkskrant Magazine*.

'Het kabinet-Rutte bezuinigt banen weg in bijvoorbeeld de thuis- en jeugdzorg. En dan moet Brussel ter compensatie de Nederlander aan werk helpen?' **MAX VAN WEEZEL** hekelt de geloofwaardigheid van de campagnevoering in de aanloop van de Europese verkiezingen in *Vrij Nederland*.

'De invloed van peilingen op de uiteindelijke keuze van kiezers valt reuze mee, voor verreweg de meeste mensen is stemmen een rationale keuze.' Politicoloog **PHILIP VAN PRAAG** is over peilingen helemaal niet zo negatief, maar hekelt wel de manier waarop journalisten de verkiezingen als een sport verslaan, in *Het Parool*.

Opvallende quotes uit de afgelopen week van (voormalig) HvA'ers en UvA'ers. Iets leuks gezien, mail het naar redactie@folia.nl.

Folia en de Oerknal presenteren

NEDERLAND - SPANJE

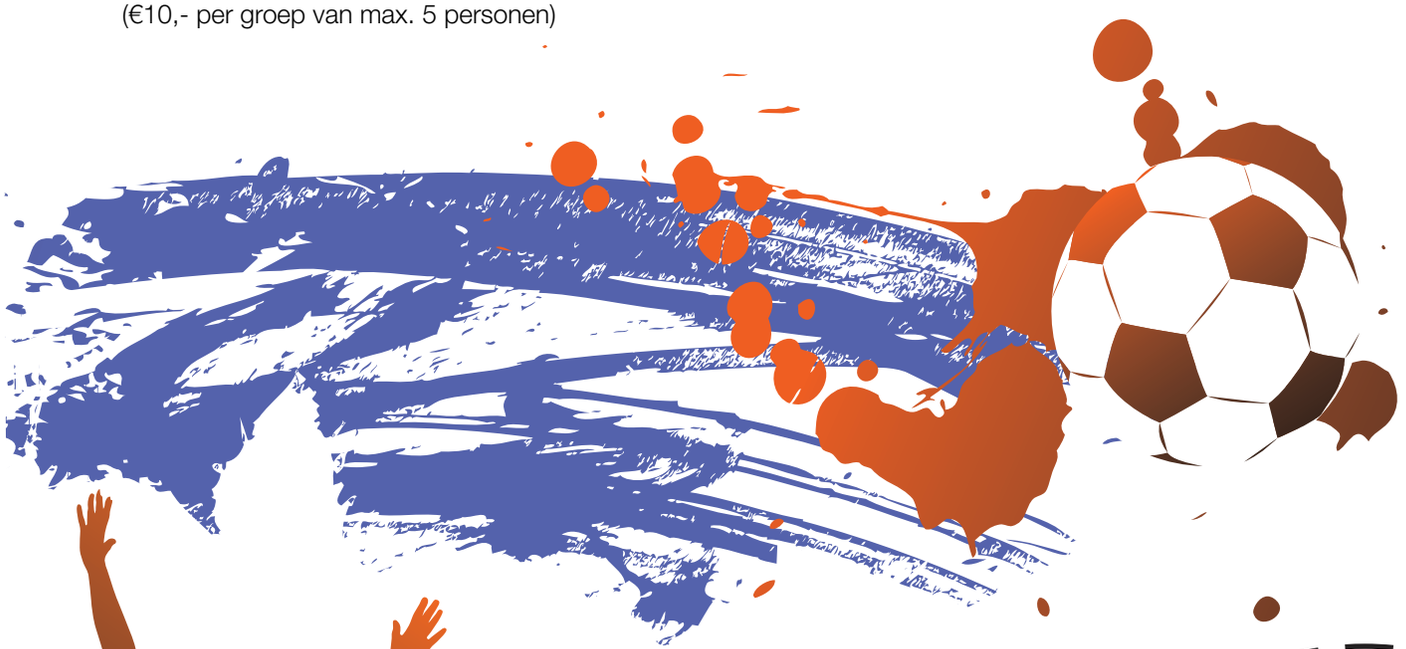
Vrijdag 13 juni vanaf 19:00

Groot scherm met goed zicht

DJ's Tom & Leo

Grote WK-quiz met fraaie prijzen

Meld je aan via wk2014usc@gmail.com
(€10,- per groep van max. 5 personen)

bij inlevering
van deze bon

PITCHER
€ 8,-

Folia

Sport

www.foliaweb.nl/wk